

31 years
KYTHERA
SUMMER EDITION

KYTHERA

Summer Edition 2026

FOUNDER/ΙΔΡΥΤΗΣ: ©METAXIA A. GEORGOPOULOU • **PUBLISHER:** DIMITRIS KYRIAKOPOULOS • **EDITOR:** DEBORAH PARSONS • **WRITERS:** ELIAS ANAGNOSTOU, MARIANNE BOTH, ANNA COMINOS, COSTAS GEORGIADIS, GEORGE & JEANNE DEIGNAN-KOSMIDES, MICHELE HANIOTIS, DAPHNE PETROHILOS, IPPOLYTOS PREKAS, YIANNIS PROTOSALTIS • **SPECIALIST AND TECHNICAL CONTRIBUTORS:** HELLENIC ORNITHOLOGICAL SOCIETY/BIRD LIFE INTERNATIONAL, KAPPAGRAM • **PHOTOGRAPHY:** JACQUELINE ANDRONICUS, MIA BATTAGLIA, KOSTAS KORONAIOS, STEPHEN TRYFILLIS • **PROOFREADING:** PAULA CASSIMATIS • **EDITORIAL/ADVERTISING-ΣΥΝΤΑΞΗ/ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ:** 6944-551720, e-mail: kse.1993@yahoo.gr
FREE COMMUNITY PAPER • ΕΛΛΗΝΟ-ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ανοιχτά από τις 9.00 π.μ. έως αργά το βράδυ για καφέ, μεζέ και φαγητό

ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Open all day for coffee, meze and good food

Καλλιόπη Καρύδη
τηλ.: 27360-33397

Photo by Jacqueline Andronicus

Χρυσόψαρα

ΚΥΤΗΡΑ | KAPSALI

An exciting, vibrant café on Kapsali's waterfront. Sit back and relax on our al fresco seating as your host Dimitri Baltzis whips up fabulous fresh seasonal dishes.

facebook.com/chrysopsara t: 27360.31032

KYTHERIAN BROTHERHOOD OF QUEENSLAND

Proud supporter of the Kythera Summer Edition

The Kytherian Brotherhood of Queensland wishes Kytherians and visitors to the island a happy and restful summer.

kbql.com.au

AMMOS

Buy a piece of Diakofti paradise NOW!

BRAND NEW MODERN APARTMENTS
UNDER CONSTRUCTION

See page 9 for further details ...

RESTAURANT ZERVOS - MAGOS KAPSALI

Our restaurant is popular with yacht owners and fishermen alike

Seafood & Greek dishes

Antonis Zervos Tel.: 27360-31407/8

Welcome! Καλώς ορίσατε!

Immerse yourself in the island's natural beauty. Swim in crystal-clear seas, let the landscape guide you. Kythera unfolds gently, revealing itself in layers - across terraces and dry-stone walls shaped over generations of toil, through silvered olive groves and the soft scent of wild thyme carried on the evening breeze. Everything here belongs. Villages rest naturally within the landscape, and life moves gently with light, sea, and simplicity. Settle into Kythera's gentle rhythm. Slow down, reconnect, and carry a little of its calm with you wherever you go. Welcome to an island where memories are made.

CASS BROTHERS

BATHROOM, KITCHEN AND PLUMBING SUPPLIES
SYDNEY AUSTRALIA
www.cassbrothers.com.au

PANAYOTIS RENT A CAR

Arrive . Pick Up . Explore
Kythera holidays made easy

With us:
You travel with confidence
You enjoy the best prices
You benefit from the island's quickest & most dependable service

panayotis.cars@hotmail.com - www.panayotis-rent-a-car.gr
(+30)6973 957 306 - (+30) 6944 263 757

«Αρχή σοφίας η των ονομάτων επίσκεψις»

Η φράση αυτή στραφατίζει την αλήθεια της στο διάβα των αιώνων. Την πρωτόειπε ο Αντισθένης ο Κυνικός, ένας μαθητής του Σωκράτη, που είχε στήσει το δικό του σχολείο λίγο πιο έξω από τα τείχη των Αθηνών. Κι αυτός ο δάσκαλος δεν κουράζονταν να συμβουλεύει τους μαθητές του επαναλαμβάνοντας: "Αν θέλετε να γίνετε σοφοί, αρχίστε να εξετάζετε τα ονόματα των λέξεων".

Εσύ που διαβάζεις αυτές τις γραμμές επισκέπτεσαι τα ονόματα των λέξεων; Εσύ που επισκέφτεσαι φέτος τα Κύθηρα για να γεμίσεις την αποθήκη του νου σου με εικόνες απ' το Διακόφτι, τον Αυλέμωνα, την Αγία Πελαγία και τις άλλες ομορφιές για τα μάτια σου, σκέφτηκες να επισκεφτείς και την εμπορική της λέξης με το όνομα του νησιού;

Τα λεξικά λένε ότι σ' αυτήν την επίσκεψη θα συναντήσεις την εμπορική του ρήματος της ελληνικής "κεύθω", που σημαίνει έναν κρυμμένο έρωτα. Όπως ήταν στην αρχή του ο έρωτας της θεογέννητης Ελένης και του Πρίγκιπα της Τροίας, που εκτόνωσαν κάπου σε τούτα τα κύματα τον πρώτο τους πόθο. Έτσι κι εσύ. Ακολούθησε για τον εαυτό σου τούτο το μύθο, αν είναι αλήθεια πως αυτό ήταν μύθος. Φρόντισε με την επίσκεψή σου στις παραλίες του νησιού ν' ανακαλύψεις φέτος το δικό σου κρυμμένο ερωτικό πάθος. Μην στερηθείς τα θέλητρα της θάλασσας. Μην μείνεις μισός. Ζήσε κι εσύ το μύθο σου. Μην μείνεις ένας Ακύθηρος. (ΗΛ.ΑΝ.)

Κυθήδωρα

Τα δώρα των Κυθίων
A treasure trove of island-inspired souvenirs

Explore Kythera

- Clothes - Accessories
- Handmade Jewellery
- Herbal Cosmetics & Products
- Toys - Books - Snacks - Drinks
- Ceramics
- Custom Bonbonniere Design
- Photography Services
- Social Media

Stamatina Tamvaki
Livadi, Kythera 80100
T +30 6977862160
www.kythidora.gr

tina.tamvaki
stamatina_tamvaki_kythera

TRITON FERRIES

NEAPOLI - KYTHERA - ANTIKYTHERA

NEAPOLI
EXANTAS SHIPPING AGENCY
27340.22644, 27340.23480, 6987097954
neapolitickets@gmail.com

KYTHERA, Chora
KITHIRA TRAVEL
27360 31390
info@kithiratravel.gr

info@tritonferries.gr | www.tritonferries.gr

Ψαροταβέρνα - Seafood Restaurant

Ολόφρεσκα ψάρια από τη θάλασσα των Κυθίων
Avlemonas, Kythera 80100 - tel: 27360 33722 - nikolaosbarous@gmail.com

αλάουρι

Το έτος της μέλισσας

Εξαιρετικό προϊόν ποιότητας με 100% μέλι από Κρήνη, Κύθηρα
Τηλ: 2736033018
F: 6977692745
Καθημερινές
10:00 - 14:00
F: 18:00 - 20:00

Letters to the Editor

MY NAME IS EMMANUEL JOHN COMINOS, and I have been a medical practitioner in Surfers Paradise on the Gold Coast, Queensland, Australia, for the past fifty-four years. I was born in Toowoomba, Queensland. September 2025 was my second visit to the birthplace of my parents, Mary Cominos (nee Protosaltis) and Jack Comino. I was accompanied by my wife Maria (nee Careedy), my daughter Sally Comino Dakin, my son John Cominos, and the youngest of my three granddaughters, Anastasia. We were kept company by my nephew, Stephen Tryfillis, who resides between Tryfillianika and Brisbane, Australia.

It was with a sense of melancholy and sadness that I approached Kythera, armed with memories of stories my mother had told me. As a young mother, she endured great hardship while her husband worked on ships that travelled the world, leaving her alone on Kythera for nine years. She once told me how she felt compelled to disguise my sister Patricia, who was very beautiful, as a boy to protect her from unwanted attention. My mother undertook menial jobs to save enough money to eventually migrate to Australia to be reunited with my father. My father was raised in dire poverty in a house with a dirt floor. With minimal education, he was strongly motivated to leave Kythera to earn a living. So this was the background of memories I possessed on arriving on Kythera. What struck me most was the damage left by the 2025 fires, which exposed hundreds of miles of stone terraces built by our ancestors over centuries. The effort and resilience embodied in these structures filled me with awe. Kythera attracts thousands of expatriates and members of the diaspora who visit each year to enjoy the island's beauty, to holiday, to reconnect with their heritage, and to honour their ancestry. This happens year after year and is sure to continue. My family and I are no different.

During our visit, we had the pleasure of spending time with my cousins George and Tasia Baveas in Potamos. George is a retired schoolteacher and a member of the Potamos Philharmonic Band, which performs at all important local events. In earlier times, George's father was the local butcher in Potamos.

My nephew, Stephen Tryfillis, has been commissioned by the Archdiocese of Kythera to photograph the island's many churches - there are hundreds of them - for an upcoming publication. I look forward to seeing the completed work and to buying a copy.

The Kythera Summer Edition remains a wonderful publication that we look forward to reading each year. It is one of a kind among the Greek islands. The Founder has an exceptionally gifted son, Alexandros, a concert pianist continuing his studies in the United States. We were privileged to hear him perform at the Kytheraismos Symposium in Brisbane in 2019 and send him our best wishes. Although we live far away in Australia, we maintain close and dear connections with our parents' birthplace and hold a very special love for Kythera.

Sincerely yours, Emmanuel Cominos, Gold Coast, Queensland, Australia

100% recycled glamour

Reducing waste on Kythera lies at the heart of the Petrohilos sisters' mission, where giving abandoned and unwanted items a second life is becoming part of the island's culture and a gentle call to rethink how we consume. **AnaXana** is a glimpse into the belief that one person's waste can become another person's treasure.

Artist Daphne Petrohilos and her singing paralegal sister Ellie have lovingly restored, reimagined and repurposed an extraordinary collection of pieces in their second-hand haven. AnaXana is located in Friligianika, on the road to the airport, to your right. Enter

through the old stone kamara via the driveway beside the rock-walled building and be prepared to be amazed. Second-hand, vintage, recycled, upcycled - it all means one thing: less waste. Better for the island, better for the planet. Too many of the things we buy end up unused, forgotten in cupboards, taking up valuable space, or simply discarded because on Kythera, until now, there has been nowhere else for them to go. At AnaXana, those forgotten pieces are finding new purpose. Drop in for a browse and a chat with Daphne, certified Level 4 in Creative Repurposing, or Elli, who has earned near-Jedi status in stain removal. AnaXana's fairy godmother, Maria Comino, offers advice and inspiration. These three glamorous repurposers embody 100% recycled glamour and are always happy to share their preloved finds and creations.

AnaXana: Friligianika, Kythera. Open: Wednesday 10.00-20.00 Thursday to Saturday 10.00-14.00. Tel. 6972 125 915. Instagram: anaxanakythira

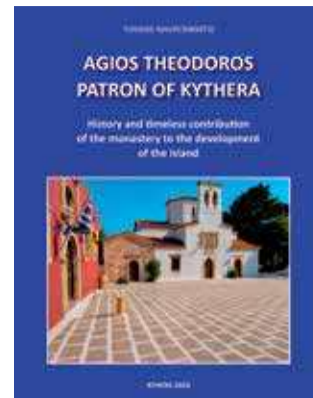
glikakalo

Γλύκα & καλό

patisserie

Kithira

Καρβουνάδες Κύθηρα - 80100
t: (+30)2736038004
e-mail: glikakalo@gmail.com
fb: facebook.com/glikakalo

AUTHOR Yiannis Mavrommatis gives us a detailed history of the monastery and its contribution to the development of the island. Drawing on two rare early manuscripts - the life of Osios Theodoros and the Chronicle of Cheilas - Mavrommatis focuses on the pilgrimage of Agios Theodoros as he traces the monastery's deep historical roots and enduring spiritual and cultural relationship with the people of Kythera. Particular attention is given to the Diocese, based there for centuries, and its contributions to local society, including educational initiatives - initially for clergy and then later for the wider public through the emblematic School.

The book also recalls traditional festivals held on the Saint's feast day and presents findings from a nearby Asklepion. It documents the Monastery's donation of land for the construction of the island's modern hospital. Concluding with a proposal for the sustainable management of the pilgrimage site, the work envisions the creation of an ecclesiastical museum, ensuring this unique heritage continues to inspire future generations.

Agios Theodoros, Patron Saint of Kythera, was published with the generous support of the Nicholas Anthony Aroney Trust.

The book is available from *Exandas* and *Samios Souvenirs* in Potamos, *Bibliogatos* bookshop in Livadi and at the Monastery of Agios Theodoros.

Βιβλιογatos
multilingual
bookstore

exclusive worldwide distributors for **Antikythera mechanism** reproductions and merchandise

- είδη βιβλιοχαρτοπωλείου
- εκπαιδευτικά παιχνίδια
- χειροποίητα τουριστικά είδη

αποκλειστικός αντιπρόσωπος αντιγράφων του **Μηχανισμού των Αντικυθήρων** και αναμνηστικά

PANOS KALLIGEROS
Livadi, Kythera • T. 2736037077
kalligerospanos7@gmail.com
fb: vivliogatos panos kalligeros
instagram: vivliogatos

The Parthenon's lost drop

Beneath the clear, shifting waters off Kythera's eastern coast, history continues to stir.

For the first time in more than two centuries, a fragment of sculptural decoration from the shipwreck of Lord Elgin's *Mentor* has been recovered. It was part of one of three ships loaded with antiquities removed from the Parthenon Marbles.

The discovery, made during the 2025 underwater excavation season off the seaside village of Avlemonas, offers a rare physical link between the ill-fated ship and the displaced architectural treasures it was carrying. Although most of the marble cargo was salvaged after the ship sank in 1802, this small fragment remained hidden beneath the seabed for 224 years.

The marble decorative fragment features a gutta - a small, water-drop-shaped ornament typical of classical Greek architecture. Seen on Doric temples, guttae echo an earlier age of wooden construction, imitating the pegs that once held the beams in place. Measuring just 9.3 by 4.7 centimetres, the fragment likely belonged to either an epistyle rugula or a cornice mutule, according to the Greek Ministry of Culture.

Its precision is exceptional. The gutta's dimensions of 6.51 centimetres closely match measurements recorded by the renowned architect Anastasios Orlandos for similar elements on the Parthenon's architrave. While scholars note it could originate from another Acropolis monument, the possibility that it once formed part of the Parthenon itself lends the find a quiet but powerful resonance. The fragment is currently undergoing conservation by the Ephorate of Underwater Antiquities.

The story of how it came to rest here is as dramatic as the island's rugged coastline. In September 1802, the *Mentor*, a privately owned vessel acquired by Lord Elgin and laden with a significant portion of the Parthenon Marbles and other antiquities removed from the Acropolis of Athens, struck rocks near Avlemonas on Kythera's eastern coast. The ship sank at a depth of around 23 metres, its precious cargo trapped within. What followed was a complex salvage effort. Determined to recover the marbles, Lord Elgin's secretary, William Hamilton, enlisted skilled sponge divers from the islands of Kalymnos and Symi - men accustomed to the dangers of the deep.

The salvage operation was as brutal as it was arduous. The vessel was wedged among rocks and heavy crates trapped in its hold, forcing the divers to dismantle parts of the ship itself. With no breathing apparatus and working under primitive, dangerous conditions, the divers relied on hammers and saws. They broke through the deck and hull to reach the submerged cargo. Over two years, and one by one, all seventeen crates were eventually brought to the surface and laid out along the shores of Avlemonas. There they remained exposed to sun, salt, and wind, while William Hamilton arranged their onward transport to England.

Rather than departing Kythera together, the marbles were loaded onto passing British ships in batches. The first crates reached London in 1804; others followed years later. Even then, their journey was far from over. With nowhere suitable to house them, Elgin stored the sculptures in a damp temporary shed at his Park Lane residence.

By 1816, facing mounting debts, Lord Elgin entered into negotiations with the British Government. Following a controversial Parliamentary Inquiry, the Parthenon Marbles were purchased for 35,000 pounds. The marbles were subsequently transferred to the British Museum, where they remain to this day, at the centre of an ongoing international debate.

Here on Kythera, more than two centuries later, the story of the *Mentor* is still unfolding. The seabed off Avlemonas continues to yield its secrets, reminding us that history does not simply belong to the past. Sometimes, it lies patiently beneath the surface, waiting to be discovered.

PILATES | GYROTONIC® | GYROKINESIS®

ATHENS
Argentinis Dimokratias 2,
111472, Athens, Greece

KYTHERA
Zaglanikianika, Potamos,
80200, Kythira, Greece

CONTACT:
Nota Rigou
Tel. (+30) 6970 101181

spiralstudio.eu
Spiral Studio
@spiral_studio

Landscape, Memory and the Responsibility of Story

By Costas Georgiadis

When visiting Kythera, I was reminded that the island's landscapes speak softly, yet powerfully. Kythera's terraces, olive groves and stone villages feel shaped over generations, in dialogue with time. There is a gentleness in how the built environment sits within the natural one. Nothing appears imposed. Everything feels considered, continuous and deeply connected to heritage.

During my time on the island, I had the pleasure of reading the *Kythera Summer Edition*. It approached the island with sensitivity and intelligence. It treated Kythera as a living cultural landscape - something to be understood, respected and thoughtfully documented. The photography captured texture rather than spectacle. The writing reflected connection rather than novelty. *Kythera Summer Edition* understands that Kythera is not simply a destination - it is an inheritance. For those of us connected to the island across generations and across oceans, that distinction matters.

My connection to Kythera goes back to my teenage years, when I was a participant in the Greek Archdiocese annual Tour of Greece. While I have returned many times since, those memories and stories of Kythera from that first trip have remained with me.

Publications such as *Kythera Summer Edition* become priceless bridges. They record gardens, landscapes, people and traditions in ways that make the island tangible for those who may not spend extended time here. When a young person in Australia opens its pages and sees the light on olive leaves or the stonework on a hillside village, something shifts. The island becomes real. The connection deepens. Heritage moves from abstraction to presence.

The Kytherian diaspora has long shown remarkable dedication to safeguarding Heritage and Identity. The commitment shown over decades by various Associations, Trusts, Community Initiatives and Philanthropic bodies has ensured that the Kytherian Identity remains strong... even far from the island's shores.

Today, the way younger generations experience Kythera is evolving. While third and fourth generation Kytherians (of Athens and the diaspora) may not have extended stays on the island, their relationship with it is shaped through story, imagery, conversation and shared narrative. For them cultural publications play an important role. Cultural documentation is not incidental - it is essential!

This tradition of stewardship is something to be valued. Equally significant is the publication's accessibility. When cultural storytelling is widely available, it strengthens shared identity. Documenting Kythera is not simply a seasonal exercise; it is part of a cultural continuity. It affirms that heritage belongs to the whole community, not a select few. In smaller island cultures especially, that openness fosters cohesion and pride.

Kythera's future will depend not only on protecting its physical beauty, but on sustaining its narrative. Landscapes endure when they are understood. Communities endure when they see themselves reflected with dignity. Preserving a place involves more than protecting its buildings or landscapes. It also requires that its story continues to be told with care. Cultural initiatives that record and reflect the island respectfully contribute to that ongoing narrative.

As I walked through the island's olive groves at sunset, I was reminded that continuity is never automatic. It is cultivated. It is recorded. It is shared. Kythera endures because it is remembered, revisited and re-interpreted by each generation. Ensuring that future generations inherit not only a name, but a living sense of place, this is part of the responsibility.

Since 1993, *Kythera Summer Edition* has remained steadfast in championing the island's identity, traditions, culture, prosperity, welfare and quality of life. I wish this publication continued strength and vision as it carries forward its tradition of cultural stewardship, fearless advocacy, and unwavering dedication, ensuring that Kythera's story remains alive, vibrant, and meaningful for generations to come.

Costas Georgiadis is an Australian author, landscape architect, environmental educator and television presenter of ABC's *Gardening Australia*.

KYTHERIAN BROTHERHOOD OF QUEENSLAND

Contact us to discuss your ideas and initiatives that we could support to advance the Greek and Kytherian legacy throughout Queensland Australia and on our beautiful island of Kythera

kbql.com.au

Sunday market stalls

The Sunday morning market (pazari) in Potamos square is one of those special bridges I have written about before. It forms a living link to the island's past. It is a place where Kytherians have been exchanging stories and news, both local and international, since time immemorial.

The pazari is a growers' market. Here you will find locals selling freshly picked produce. In summer, you can choose from a variety of vegetables such as zucchini, potatoes, lettuce, and onions, and fruits like watermelons, oranges, grapes, prickly pears, and more. All locally grown, all freshly picked - and all carrying the taste of the island itself. How good is that?

You can also buy hand-harvested sea salt and wild herbs like oregano and thyme.

If you are an early bird like me, go straight for the vlita. It sells out quickly, so be sure to be there by 9 a.m. Vlita, also known as amaranth or Greek wild greens, is both delicious and nutritious. Rich in vitamins and minerals like iron and rich in antioxidants, the plant's tender young leaves are picked at dawn. Boil the leaves for 10 - 15 minutes, add a squeeze of garlic, drizzle with olive oil and lemon juice, and serve with feta, boiled zucchini, potatoes, and spring beans. What a feast!

POTAMOS PAZARI - every Sunday, 8 a.m - 12 noon

Gikas supermarket
in Potamos and Vardas
in Livadi support local
growers and producers -
meeting points
for those who seek out
fresh produce.
Local, as always, is best.

vilana studios

Kalamos, 80100 Kythera
2736.031910 - 6944.209409
vilanastudios@gmail.com
<https://vilanastudios.com>

Ομπρέλα
CAFE BRUNCH BAR

Εραοσθένους 21, Παγκράτι 11635
ombrelacoffeebar@gmail.com
[@ombrella_cafe_brunch_bar](https://www.instagram.com/ombrella_cafe_brunch_bar)
213 047 0388

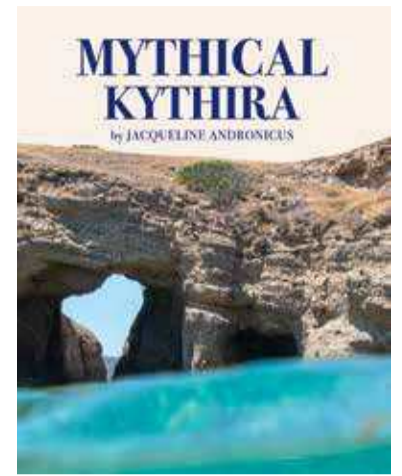
Inheritance of light

Jacqueline Andronicus is drawn to Kythera - by ancestry, light, and lineage. In her newly released photobook *Mythical Kythira*, the island unfolds as both myth and inheritance, where landscape and legacy become one. It is a deeply personal homage to a place where history is not only remembered but felt.

Jacqueline feels a deep, almost spiritual respect for Kythera - something immediate and natural. From the first glow of dawn to the quiet fading of dusk, she follows the rhythm of Kythera's luminous light. She waits patiently, allowing the island to reveal itself in its own time. Working with film and an intuitive, almost meditative eye, Jacqueline captures more than images; she captures something deeper - the stillness etched into stone, the salt-laced breath of the sea, and the enduring silence resting on the horizon.

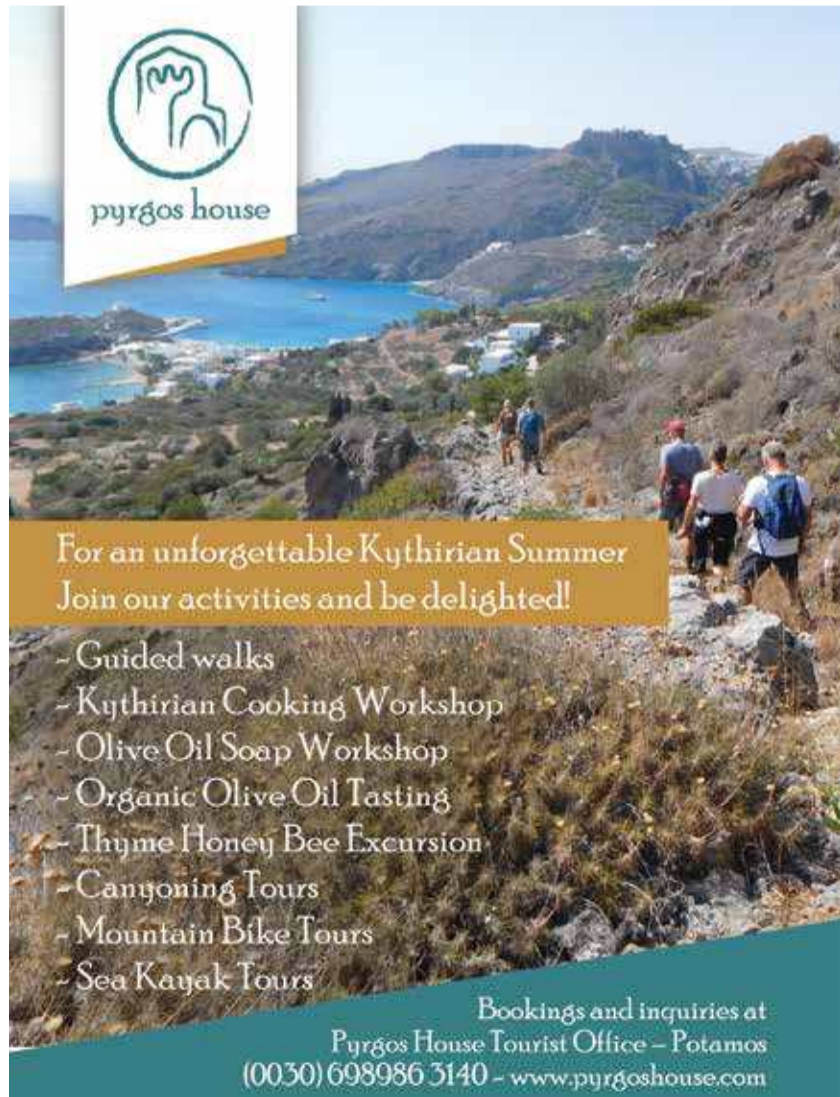
At its heart, *Mythical Kythira* is a story of return. As the grand-daughter of John Andronicus, who departed Kythera for Australia in 1908 and went on to build a pioneering coffee enterprise, her journey is shaped by diaspora, resilience, and enduring connection. Jacqueline's perspective illuminates heritage - an unbroken thread between past and present, memory and belonging. Created over several years and meticulously refined in her Byron Bay studio, the collection reflects an artist wholly immersed in her gaze, and an understanding of the privilege of witnessing such unspoiled beauty. Each frame is both an offering and a reflection.

Through her lens, Jacqueline offers something eternal. With every turn of the page, *Mythical Kythira* reveals an island suspended between myth and memory, forever calling its people home.

Mythical Kythira is a photobook celebrating the island's spirit, heritage, and enduring beauty. Available at selected bookstores across Kythera, including Potamos, Livadi, Chora, and Kapsali.

Learn more at jacquelineandronicus.com or on Instagram via Jacqueline Andronicus.

pyrgos house

For an unforgettable Kythirian Summer
Join our activities and be delighted!

- Guided walks
- Kythirian Cooking Workshop
- Olive Oil Soap Workshop
- Organic Olive Oil Tasting
- Thyme Honey Bee Excursion
- Canyoning Tours
- Mountain Bike Tours
- Sea Kayak Tours

Bookings and inquiries at
Pyrgos House Tourist Office - Potamos
(0030) 698986 3140 - www.pyrgoshouse.com

The bicycle man of Kythera

Story and photo by Marianne Both

Podilatohiko - Bicycle Repairs Sales & Restoration
Nikos Kiriakidis, Karvounades, Kythera
 Tel. 6932-445990 / 6984-949820

Meet Nikos Kiriakidis, owner of *Podilatohiko*, the new bike shop in Karvounades. In recent years, more and more tourists have discovered the joy of exploring Kythera by bike. When I first visited the island in 2012, there was hardly a cyclist to be seen. There was no bike shop, let alone anywhere to rent a bicycle, so I borrowed a bike from Xenonas Fos ke Choros and set out to explore the island via the larger and smaller roads.

Cycling attracted attention back then. On one visit, I was locking up my bike in Potamos square when I was suddenly surrounded by children admiring this exotic rarity.

Times change. In the years that followed, bicycles gradually became a familiar sight. As more children were introduced to cycling, adults also began taking to

the roads on increasingly sporty bikes. Several cycling routes have now been marked across the island. Look out for signs in Potamos, Karavas and Livadi. Still, one essential part of cycling culture was missing.

What the island lacked was a bicycle mechanic. Fortunately, eighteen months ago, Nikos Kiriakidis opened his bicycle workshop in Karvounades. When I first visited his shop, what struck me most was his immense expertise - even more than the wide range of accessories on display.

It turns out that Nikos comes from a family of bicycle mechanics. Deeply proud of his family's history, he is now the fourth generation to work in the bicycle business. His great-grandfather owned a bicycle shop in Constantinople, where he was a licensed dealer for the German bicycle brand Opel. After the Greek-Turkish population exchange in 1922, his great-grandfather moved to Piraeus, where he continued running his business. The Opel brand no longer exists, but Nikos is the proud owner of a 1938 Opel bicycle, which is on display in the shop. He found it in a stable on Mani.

In 1997, Nikos opened Extreme Wheels in Keratsini, a suburb of Athens, where he sold various types of bicycles, skateboards, and cycling clothing. In 2008, he opened a shop in Athens collecting and returning repaired bikes across Attica. He also worked as a technician for the Ironman organization in Greece for five years.

When Nikos was offered the opportunity to move to Kythera, the natural progression was to bring his business to the island. With no bicycle mechanic offering comparable experience or such extensive knowledge of different

types of bicycles, Nikos was convinced his trade would serve the island and attract cycling tourism. He is already seeing an increase in tourists arriving by bike.

While Nikos Kiriakidis's clientele is still predominantly tourists, locals have also found their way to his shop in Karvounades, where he sells new and second-hand bicycles for adults and children, at different price levels. Those wishing to explore Kythera by bicycle for a day or two can rent a bike from Nikos, and discover the island at their own pace.

EXPLORING KYTHERA

Pyrgos House offers a range of adventures and excursions. **Sea kayak tours.** The pristine beaches visited on the tours are accessible only by kayak or boat. **Canyoning.** Adventurous tours through Kakia Laggada gorge and Koufogiolo. **Mountain Biking.** Tour 1 easy and relaxing, Tour 2 strenuous and adventurous. **Walk with Frank.** Guided walks by Frank van Weerde, 6989.863140.

Skuba diving. At the Kythera Dive Centre in Kapsali you can opt for a single diving experience or earn your PADI Open Water Diver Certificate which allows you to dive anywhere in the world!

Check out the comprehensive map on page 15 showcasing Kythera's key sites and villages.

Beaches for everyone

From family-friendly beaches to secluded coves, dive into crystal-clear waters and simply enjoy!

Avlemonas. A picturesque diving cove set in a lush, tropical and floral setting.

Chalkos. Pebbles, deep water perfect for snorkelling.

Diakofti. Kythera's blue lagoon. Shallow, turquoise waters.

Fourni. Clear deep blue sea and greyish pebbles.

Fyri Ammos (Kalamos). Clear green-blue waters and red-coloured pebbles.

Fyri Ammos, Kalamitsi, Lorenzo (Agia Pelagia). The red pebbles on these beaches make them unique to the island.

Kaladi. Two pebble beaches with deep blue-green waters, separated by a huge rock.

Kapsali. Ideal beach for families and home to the *Kythera Dive Centre*. From Kapsali sail away to secluded beaches and the Hytra islet with *Alexandros Glass Bottom Boat*. Prior reservation required. Tel: (+30) 6974 02 2079

Komponada. Smooth white pebbles and deep water surrounded by imposing cliffs. View of the horizon from here is gorgeous.

Laggada. Sand, fine pebbles. The beach looks towards the Peloponnesian coast.

Lykodimou. Sand and pebbles. A small cave in the middle of the beach provides shade.

Limnionas. A small cove lined with white-washed fishermen's boat houses.

Limni. A wild beach with sand, pebbles and chilled vibes.

Melidoni. A small cove with a framed view of Hytra in the distance. Clear waters with fine sand and small pebbles.

Paleopolis. The longest beach on Kythera with fine, colourful pebbles and relatively shallow waters.

Plateia Ammos. Feels like you have stepped back in time on this beautiful beach.

PHOTO BY STEPHEN TRIFYLIS

Weather Tips. Always check the wind before heading for the beach. • **Northerly winds.** Chalkos, Kapsali, Melidoni, Lykodimou and Routsounas are your best bets • **Westerly winds.** Fyri Ammos (Kalamos), Komponada, Kaladi, Paleopoli, Avlemonas, Diakofti, Agia Pelagia, Fourni, Plateia Ammos.

AMMOS EXCLUSIVE RESIDENCES

REFINED ISLAND LIVING IN PROGRESS

Construction is progressing on the Ammos Diakofti Collection, a boutique development in the coastal village of Diakofti, Kythera, with completion scheduled for the second quarter of 2027. With strong early interest and a limited number of residences remaining, the project marks a new chapter of refined island living.

EXCEPTIONAL QUALITY

Comprising of just 12 exclusive residences, the collection offers a flexible mix of layouts - from elegant studios to spacious one, two, and three bedroom homes. Positioned just 70 metres from Diakofti's pristine beachfront, the development presents a rare opportunity to secure a tranquil island retreat in one of Kythera's most sought-after coastal

settings. Designed in harmony with the natural landscape and inspired by traditional Greek architectural forms, the residences achieve a balanced expression of timeless heritage and contemporary Mediterranean living. Every detail has been carefully considered to deliver both comfort and enduring style.

THE DEVELOPMENT TEAM

The Development Team led by Australian developer Anthony Conomos in collaboration with Amanda Talbot, and featuring interiors by award-winning designer Mary Durack, the development is delivered by engineer George Fatseas and architect Panos Mavrommatis, bringing a considered and distinctive vision to contemporary living by the Aegean and Ionian seas.

Discover how to acquire your own piece of paradise on page 9.

LIDEA BOUTIQUE HOTEL

Νέα Εποχή Φιλοξενίας

Potamos, Kythira ☎ +30 2736031090, +30 6945193970, +30 6972364035
 www.lidea.gr info@lidea.gr LideaBoutique Hotel lidea_boutiquehotel

Grigorakis Cafeneion
 Aoniadika

tel: +30 2736 033971
 mob: +30 6977 984112
 e-mail: cafeniotheo@gmail.com
 facebook - Instagram
 Πρωθουσιακό Καφενείο Γρηγοράκη

There's a reason why this traditional cafe is still going strong after well over 100 years... the view and the portokalopita (orange pie).

Hitch a ride on a passing cloud as you sit on the back verandah, sipping a coffee or ouzo, and take in the magnificent Peloponnesian coastline. The view is simply the best on the island.

Serving breakfast & brunch, club sandwiches & salads, homemade sweets, fresh juices, ouzo & coffee.

The Minoans of Kythera

By Michele Haniotis

Like many visitors to Kythera, I was aware that archaeological excavations at Skandia (Kastri), Agios Georgios sto Vouno and most recently, Leska, on the Mermigkari peak near Milopotamos had revealed Kythera to be a colony of Minoan Crete from around 4000 to 1400 BC.

I must have driven past the area at Skandia where grave sites were excavated hundreds of times without giving them a cursory once over, though we did once take a somewhat treacherous hike up the Agios Georgios mountain looking for remnants of the Minoan Peak Sanctuary, only to find an old Venetian tower. While the Archaeological Museum in Chora has some great exhibits, the story of the Minoans on Kythera somehow never took root in my imagination. I had no real understanding of what that community would have been like, and how they might relate to modern Kytherians.

It was a webinar in December 2024 about the discovery of a Minoan Peak Sanctuary at Leska, organised by the Friends of the Museum of Kythera (FMK), that heightened my interest in the Minoans on Kythera. Mercourios Georgiadis, then of Nottingham University, presented his findings from the excavations that had been undertaken in 2012 which he described in his book *The Sacred Landscape at Leska and Minoan Kythera*, published in 2023. He brought to life the social, cultural and religious aspects of the community that would have used the peak sanctuaries on the island.

Like the peak sanctuaries in Crete and at Agio Georgios sto Vouno in Kythera, the Leska site contained clay figurines of humans in ritual poses, animals of many kinds and so-called "votive limbs" (disembodied arms, legs and torsos), along with eating and drinking vessels that still contained remnants of cooked food. While they could find no evidence of building structures, at the peak itself they discovered sections of walls and what could be considered an altar stone. The archaeologists surmised that, much like other Minoan sites, the Leska sanctuary was a place of communal ritual that would have involved an ascent along a path that was relatively accessible for all the community, and was in reasonable proximity to a settlement, in this case the fertile valley of Mylopotamos.

What we know about Minoan society can only be surmised from archaeological remains, and while they left behind clay tablets with writing, the script (Linear A) has not yet been deciphered. It is barely 120 years since archaeologist Evans and his like began excavating areas in Crete and the Greek islands to reveal the Minoan civilisation. In Kythera, Kastri was excavated in 1972, Agios Giorgos in 1996 and 2011, and Leska in 2012. Our understanding of the great Minoan civilization is constantly evolving

Minoan Swinging Girl figurine

and developing as new information comes to light.

The Minoans on Kythera were farmers and most likely would have had ritual practices connected to fertility and growth, changes of season, rainfall and sunshine. Material evidence suggests they worshipped the Feminine making it more than likely that religious rituals would have been conducted by priestesses who, it is speculated, would undertake the necessary actions, libations, etc in a state possibly enhanced by mind-altering herbs and fungi. Judging by the number of cooking vessels and drinking utensils found at Leska, feasting seems to have been an integral part of the rituals that took place at the peak sanctuary. It is probable that entire extended families, or possibly clans, visited the site as a form of communal pilgrimage. Rituals would have been held at regular intervals connected to the calendar – planting, harvesting, etc. Participants would make their way to the

sanctuary at the summit where they would make their offerings and hold their feasts.

So how different is this to the modern Kytherian practice of visiting churches on high hills on Saints' days, to witnessing the Priest's epiphany in the Greek Orthodox liturgy or picnicking in family groups? Even the practice of offering tamata (votive metal plaques), as evidenced by the large number in the crypt of Myrtidiotissita, has a direct line back to the Minoans.

So was the Minoan civilisation a peaceful, female-led Utopia at one with nature, something that we should emulate? Beautiful frescoes of women gathering saffron, dancing and playing musical instruments lull us into romanticising the civilisation. And indeed, there is very little evidence of military activity in archaeological finds. However, as our understanding of the Minoan civilization continues to evolve, recent discoveries have revealed a somewhat different picture. While I had read that Minoans did not have human sacrifice, human remains have been found in a number

of sites in Crete that now suggest otherwise. Scholars speculate that this might be an unusual practice driven by desperation to appease the Gods in a time of crisis.

While we will never truly know the reality of life in Minoan Kythera, we can be sure that these people shared a common belief that led them to regularly join together as a community to climb to the hills to sacred places to feast and make offerings, much like modern Kytherians as they too climb the hills of the island to worship at churches and chapels on saints' days.

Due to the proximity of the Leska archaeological site to the proposed wind turbines, permission for their installation has been refused. One last gift from the Minoans to Kythera.

Leska, artwork by Michele Haniotis

Crafted in charcoal, pencil, and earth, this work is inspired by the Minoan Peak Sanctuary at Leska and the sacred cave at Katafygada on Merminghari. The suspended figures reference votive figurines discovered at the site. Formed on the island, the figurines were later coloured with earth sourced from the hill itself, quietly echoing the ancient practices that once animated the landscape.

Chrysiida
jewelry

Potamos, Kythera - 2736033761 - info@chrysiida.gr - https://chrysiida.gr

The Friends of Museums of Kythera (FMK) invite members of the Kytherian diaspora to share family migration stories and historical material for the future Migration Museum of Kythera. Family migration stories are at the heart of this project.

This summer, FMK will hold interviews and collection days to begin building the Museum's archive for future generations. We invite you to come and share your family's story through photographs, passports, naturalisation certificates, travel documents, family interviews, letters, newspaper clippings, treasured keepsakes and personal memories.

We look forward to receiving your family migration story submissions. FMK office, 1st floor, Municipal Building in Potamos, Sundays and Wednesdays, 10.30 am to 1.30 pm.

Enquiries: fmk@fmk.gr
6948771105, 6977091117

Meeting place of Potamos - 6.30 am till late!

ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ
ο Ποταμός

Spoon sweets, home-made Greek sweets, light meals, ouzo & meze

Outdoor seating in Potamos square

Potamos, Kythera
tel:+30 27360 34191

ΕΞΑΝΤΑΣ
Βιβλία - Έξοδος

Ποταμός 80200 Κύθηρα
2736.033149 - 2736.033249
E-shop: exandas.com.gr

Παροχή Ίντερνετ & Τηλεφωνία, Πληρωμή Λογαριασμών - Παράβολα
Ολοκληρωμένα Συστήματα Ασφαλείας Βιβλία - Δώρα - Εκτιπώσεις
Είδη Γραφείου - Μελάνια - Υπολογιστές, Δικτύα - Τηλέφωνα - Αξεσουάρ
Εφημερίδες & Περιοδικά

mi Canon brother SAMSUNG EETT

Pelagia Aphrodite
HOTEL

Enjoy the on-site cafe
Explore our gift shop

Book direct for best rates guaranteed!

Agia Pelagia, 80200 Kythera - Greece
tel: +30 27360 33926, +30 27360 33927
e-mail: info@pelagia-aphrodite.com
website: www.pelagia-aphrodite.com

Carrying the torch of *philotimo*

THE LIFE OF MATINA MOTTEE

By Anna Cominos

From her Kytherian roots to her advocacy work in Australia, Matina's life embodies the enduring power of ancestral values.

Nurtured by ancestral kindness and the enduring values of *philotimo* - the uniquely Greek spirit of goodwill, integrity, deep connection, and quiet grace - Matina Mottee's life has been shaped by a deep sense of heritage, service and purpose.

Born in 1931 on the Australian island of Tasmania, Matina was raised by Kytherian parents who carried their heritage across oceans. Her mother, Katina Haros from Livadi, and her father, Gregory Casimaty (Gregorios Kassimatis), from Kastrisianika, shared not only their upbringing but also their enduring cultural values with family and community. In doing so, they planted the seeds of Matina's lifelong commitment to advocacy.

The Casimaty family donated land for the establishment of the first Greek Orthodox church in Tasmania, laying the foundation for a growing Hellenic community. Gregory Casimaty also introduced and funded a Free Milk Program for local children in Tasmania, an initiative that was later adopted by Australian state and federal governments.

Con and Matina Mottee were married in 1955 at the Hobart Anglican Cathedral in a unique ceremony combining Anglican and Greek Orthodox rites, as Tasmania did not yet have a Greek Orthodox church. The Casimaty family were instrumental in the establishment of Hobart's first Greek Orthodox church.

Matina recalls a childhood home that was always open - her family kitchen filled with newly arrived Greek migrants gathering for Sunday meals. The Casimaty-Haros family became a vital gateway for many young Kytherians, offering sponsorship and support that helped them establish shops, farms, and new lives in Australia.

From an early age, Matina observed her mother's quiet yet powerful influence. Katina informally counselled newly arrived migrants, offering comfort and guidance during times of uncertainty. One moment remained deeply etched in Matina's memory: her mother supporting a neighbouring Syrian woman facing domestic violence. This act of compassion - rooted in *philotimo* - left a lasting imprint on her.

In 1952 Gregory and Katina returned to Kythera with their four daughters. The island, still without electricity, came alive through village dances and celebrations, with families travelling by truck across its rugged terrain. It was here that the values of Kytherian decency and heartfelt respect - *philotimo* - were woven more deeply into Matina's ancestral identity.

During that visit, Matina experienced a moment that would shape her understanding of justice and dignity. Accompanying her father to visit an elderly man whose children

were prospering in Australia, she watched in shock as he ate the boiled eggs they had brought him - shell and all - driven by hunger. Deeply affected and angered by such neglect, Gregory responded with characteristic generosity,

In 1994, the Australian Government honoured Matina Mottee by appointing her a Member of the Order of Australia for outstanding service to women and the community.

donating land in Potamos for what would become the Kassimateion Old People's Home, ensuring care and dignity for the island's elderly.

A decade earlier, her future husband and greatest supporter, Con Mottee had been forging his own Kytherian journey. Born in 1927, in the quiet Australian town of Kempsey, Con returned as a young man to his ancestral island in the years before the Second World War. At a time when many young people were leaving the island in search of better opportunities, Con found himself warmly embraced by the Kytherian community and was afforded the rare privilege of living with his grandparents - an experience that would profoundly shape his values.

During visits to Sydney, Matina stayed with her godparents, the Psaltis family. Around the same time, Con moved to Sydney to study law, residing with the Simos family, proprietors of the well-known Paragon Cafe. Their paths eventually crossed at Greek dances held at the Sydney Olympic Sport Club. It was here that Matina Casimaty and Con Mottee first met - drawn together by a shared sense of Kytherian "otherworldliness" and a deep, inherited understanding of *philotimo*.

They corresponded for three years before marrying in 1954, forming a partnership grounded in mutual respect,

love, shared heritage, and enduring support. By the mid-1960's, Matina and Con were raising four young children, while Con had established a successful legal practice in Sydney. Yet Matina felt a growing restlessness - an energy seeking purpose. With Con's encouragement, she responded to a job advertisement calling for a migrant woman to work in a woman's refuge. Con's simple advice - "just listen" - became the foundation of what would evolve into an extraordinary career in women's rights advocacy.

At this point, Matina's work began to take shape through her involvement with organisations such as Daughters of Penelope and AHEPA, and through her employment with Immigration Women Speak Out as a follow-up worker supporting migrant women who had experienced hardship, language barriers, and domestic violence. Matina advocated tirelessly, giving voice to those who were unheard. But it was not only her advocacy that defined her - it was her ability to listen deeply and to empower women to find strength, dignity, and independence.

This work subsequently led to the establishment of ANESWA (Association of Non-English Speaking Women of Australia) and participation in the National Women's Advisory Council under Hawke government funding. Her contributions were recognised in 1994 when she was awarded the Medal of the Order of Australia.

For Matina, this work was deeply personal. It brought her full circle to the formative moments of her youth: the Syrian woman at her mother's table, the elderly Kytherian man eating eggs in quiet desperation, and the quiet lessons of compassion and responsibility instilled by her beloved parents. She met each challenge with resolve, emerging as a respected leader within the migrant community.

Together, Matina and Con Mottee shared a lifelong commitment to service and community.

There exists a deep, unspoken knowing carried by Kytherians across the world - one not defined by historic events, but by something far more enduring. It is *philotimo*. At the heart of Kytherian identity, it lives within the ancestral fabric, passed quietly from one generation to the next. From Matina's perspective, it is essential for Kytherians of the Diaspora to retain their Kytherian roots, preserving the values, traditions, and sense of community that have long defined the island's spirit. Whether *philotimo* is awakened and shared with others is ultimately a personal choice. Yet for visionaries like Matina Mottee, it has remained the guiding force behind a life lived with purpose, dignity, and grace. The programs she championed, the families she supported, and the elders whose dignity she safeguarded stand as enduring evidence of a life shaped by *philotimo*.

In a world increasingly marked by fear and division, Matina Mottee's life and legacy remind us that *philotimo* still matters, and that we should strive to live with compassion and integrity, and to show care for one another.

RESPECTING THE PAST ... EMBRACING THE FUTURE

Kytherian Association of Australia

Connecting Kytherians and Philokytherians in Australia since 1922

CELEBRATING 104 YEARS OF THE KAA

OUR SUB-COMMITTEES

Kytherian Ladies Auxiliary	Kytherian World Heritage Fund
Kytherian Youth Association	K4WD & Recreation Club
Kytherian Ball Committee	Karavitiko Symposium
Kytherian Young Families Group	Kytherian Association Wine Club
Kytherian Mums and Bubs	Nicholas A Aroney Library & Archives

AFFILIATED BODIES

Kythcare
Kythera Family Net

BECOME A MEMBER

SCAN THE QR CODE

and you can receive our popular monthly magazine

KYTHERA HOUSE

Suite 1, 24 King St, Rockdale NSW 2216
PO Box 4013, Kogarah Bay NSW 2217

(02) 9599 6998

admin@kytherianassociation.com.au

CONNECT WITH US

www.kytherianassociation.com.au

 The Kythera Connection

 kytherian.assoc.of.australia

Antikythera Ornithological Station

Kythera Summer Edition pays tribute to the long-standing contribution of the Ornithological Station of Antikythera

The unique geographical position of Antikythera, within its distinctive natural environment between the Sahara and the Mediterranean Sea, at the southernmost tip of the Balkan Peninsula, makes it one of the most important migration corridors for birds in the eastern Mediterranean.

The concentration of bird populations on such a small island, together with the breeding colony of Black-backed Petrels, creates ideal conditions for the systematic monitoring and study of ornithofauna and bird migration. As a result, Antikythera represents one of the most important sites for the conservation, protection, monitoring and study of species.

In 1997, the local community of Antikythera donated the former primary school building to the Hellenic Ornithological Society for the establishment of the first Ornithological Station in Greece. The Station supports long-term scientific monitoring programmes of both resident and migratory bird species on Antikythera. The first organised bird ringing expedition took place in spring 1998. In 2000 with the support of the A.G. Leventis Foundation, the school building was renovated and became the base of the Ornithological Station of Antikythera (OSA). From 2007 onwards, OSA has implemented a standardised methodology in line with international protocols.

Every spring, thousands of birds arriving from Africa reach the island exhausted, having crossed the Sahara and the Mediterranean. Many remain on Antikythera for up to two weeks to rest and replenish their energy reserves before continuing their journey to breeding grounds in Eurasia. In autumn, the island becomes a major passage for migratory raptors and other large soaring birds travelling between Europe and Africa, making Antikythera one of the most important migration bottlenecks in Greece. The island hosts one of the world's largest colonies of Black-backed Petrels and is a key site for the conservation, monitoring and scientific study of the species at national and international level.

The activities of OSA rely heavily on volunteer participation and provide important training for students, early-career scientists and professionals, while promoting environmental awareness and biodiversity conservation. OSA welcomes both experienced participants with bird identification and ringing skills and individuals with no prior experience, introducing them to ornithology and nature conservation. To date, more than 400 volunteers from thirty countries have participated in the Station's activities, establishing it as an important centre for ornithological training and birdwatching in Greece.

After almost 25 years of continuous operation, the Ornithological Station of Antikythera remains Greece's only long-term bird migration monitoring programme. Its standardised constant-effort ringing scheme has generated extensive datasets on changes in phenology and species composition, while it also runs a raptor migration monitoring programme contributing to the assessment of raptor population trends at national and international level. To date, more than 25,800 migratory raptors from 28 species have been recorded.

The Station has made a significant contribution to environmental research through collaborations with scientists and universities worldwide, resulting in 35 scientific publications based on OSA data and samples. It has also supported more than 20 undergraduate, postgraduate and doctoral theses, providing data, supporting sample collection and facilitating fieldwork.

Since its establishment, OSA has been supported by the A.G. Leventis Foundation, whose contribution has been decisive for the Station's operation and development. More recently, an agreement between the Natural Environment and Climate Change Agency (NECCA) and the Municipality of Kythera and Antikythera supported the upgrade of its infrastructure and equipment. This investment will further strengthen the role of OSA as an internationally recognised centre for bird migration monitoring and study, while promoting Antikythera as a premier birdwatching and ecotourism destination.

Today, the Ornithological Station of Antikythera stands as one of the leading ornithological research facilities in the eastern Mediterranean and remains unique in Greece. Its scientific contribution represents a major achievement for Greek ornithology and a source of pride for the local community of Antikythera.

Ornithological Station of Antikythera (OSA) | Protection | Monitoring | Research
More about the Ornithological Station of Antikythera:
www.ornithologiki.gr/osa

Photographs featured courtesy of the Ornithological Station of Antikythera.

Frequently Asked Questions • Συχνές Ερωτήσεις

Why are bird numbers declining? | Γιατί μειώνονται οι πληθυσμοί των πουλιών;

Long term monitoring data shows that long distance migratory birds are declining faster than resident or short distance migratory species. The reasons behind these declines are complex, often overlapping, and can vary not only between species but even between different populations of the same species. Among the main causes are habitat loss and land use changes, climate change and anthropogenic pressures, which include both direct and indirect human induced mortality (e.g., infrastructure related collisions, illegal killing, pollution, etc.). Because these pressures act differently across species and populations, each one is affected by a different mix of threats.

Τα δεδομένα μακροχρόνια παρακολούθησης δείχνουν ότι τα μεταναστευτικά πουλιά μεγάλων αποστάσεων μειώνονται σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τα μόνιμα αναπαράγομενα είδη ή σε σχέση με τα μεταναστευτικά είδη μικρών αποστάσεων. Οι αιτίες πίσω από τις καταγεγραμμένες μειώσεις είναι πολύπλοκες, συχνά αλληλοεπικαλυπτόμενες, και μπορεί να διαφέρουν όχι μόνο μεταξύ των ειδών αλλά ακόμη και μεταξύ των πληθυσμών του ίδιου είδους. Κύριες απειλές μείωσης των πληθυσμών στην Ευρώπη είναι η απώλεια ενδιαιτημάτων, οι αλλαγές στις χρήσεις γης, η κλιματική αλλαγή, οι ανθρωπογενείς πιέσεις, που προκαλούν άμεση ή/και έμμεση θνησιμότητα στα πουλιά όπως για παράδειγμα συγκρούσεις με υποδομές, παράνομο κυνήγι, ρύπανση και άλλα. Επειδή οι πιέσεις δρουν διαφορετικά σε κάθε είδος και πληθυσμό το πιθανότερο είναι ότι κάθε είδος και πληθυσμός επηρεάζεται από έναν συνδυασμό διαφορετικών απειλών.

Where can I access the statistics collected by the Ornithological Station? | Πού μπορεί κανείς να έχει πρόσβαση στα στατιστικά στοιχεία που συλλέγει ο Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων;
 All published research based on data collected at the OSA is available on our webpage: www.ornithologiki.gr/abo, under the section "Scientific publications".

Όλες οι δημοσιευμένες έρευνες που βασίζονται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν στον Ορνιθολογικό Σταθμό Αντικυθήρων είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα μας: www.ornithologiki.gr/osa, στην ενότητα «Επιστημονικές δημοσιεύσεις».

The Ornithological Station has been collecting data for over 25 years. Where can I access this data? | Ο Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων συλλέγει δεδομένα για περισσότερα από 25 χρόνια – πού είναι διαθέσιμα αυτά τα δεδομένα;

A large part of these datasets is openly available through Trektellen:

Μεγάλο μέρος αυτών των δεδομένων είναι διαθέσιμο μέσω της ιστοσελίδας Trektellen:

- <https://www.trektellen.nl/maps/index/28/0>
- <https://www.trektellen.nl/site/yeartotals/1697/2025>
- <https://www.trektellen.nl/site/yeartotals/5027/2025>

Υποβολές αιτήσεων για εθελοντική εργασία στον Ορνιθολογικό Σταθμό Αντικυθήρων, μπορούν να γίνουν στον ιστότοπο του προγράμματος (www.ornithologiki.gr/osa) και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, (<https://www.facebook.com/AntikytheraBirdObservatory>) και @AntikytheraBird

Applications for volunteer work at the Antikythera Ornithological Station can be submitted through the program's website (www.ornithologiki.gr/osa), on social media (<https://www.facebook.com/AntikytheraBirdObservatory>) and via @AntikytheraBird.

THE MUNICIPALITY OF KYTHERA
 in collaboration with
 THE FRIENDS OF MUSEUMS OF KYTHERA

Architect's plan of proposed
 Migration Museum of Kythera
 Αρχιτεκτονικό σχέδιο του μελλοντικού
 Μουσείου Μετανάστευσης Κυθήρων

Kythera, Across Seas, Across Generations
 Before The Memories Fade, We Need Your Stories
SHARE YOUR KYTHERIAN FAMILY HISTORY
Αναμένουμε την δική σας οικογενειακή ιστορία!
 Friends of Museums of Kythera, 80200 Potamos
www.fmk.gr, e-mail: fmk@fmk.gr
 Office hours Wed & Sun 11:00-13:30 or by appointment +30 6977091117

Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων

Αφιέρωμα του *Kythera Summer Edition* στην πολύχρονη προσφορά του Ορνιθολογικού Σταθμού Αντικυθήρων

Η μοναδική γεωγραφική θέση των Αντικυθήρων, μέσα στο ιδιαίτερο φυσικό τους περιβάλλον μεταξύ της Σαχάρας και της Μεσογείου θάλασσας στο νοτιότερο άκρο της Βαλκανικής χερσονήσου, τα καθιστά έναν από τους σημαντικότερους διαδρόμους μετανάστευσης πουλιών στην ανατολική Μεσόγειο.

Η συγκέντρωση μεγάλων πληθυσμών πουλιών σε ένα τόσο μικρό νησί, σε συνδυασμό με την αποικία αναπαραγωγής των Μαυροπετριτών, δημιουργεί ιδανικές συνθήκες για την συστηματική παρακολούθηση και μελέτη της ορνιθοπανίδας και της μετανάστευσης των πουλιών. Με αποτέλεσμα τα Αντικύθηρα να αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους τόπους για τη διατήρηση, προστασία, παρακολούθηση και μελέτη των ειδών.

Το 1997, η τοπική Κοινότητα των Αντικυθήρων δώρισε το πρώην δημοτικό σχολείο στην Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία για τη στέγαση του πρώτου Ορνιθολογικού Σταθμού στην Ελλάδα. Ο Σταθμός υποστηρίζει μακροχρόνια επιστημονικά προγράμματα παρακολούθησης τόσο των μόνιμων όσο και των μεταναστευτικών ειδών στα Αντικύθηρα. Η πρώτη οργανωμένη αποστολή δακτυλίωσης πουλιών πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 1998. Το 2000, με την υποστήριξη του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη, το κοινοτικό σχολείο ανακαινίστηκε και αποτέλεσε τη βάση του Ορνιθολογικού Σταθμού Αντικυθήρων (ΟΣΑ). Από το 2007, ο ΟΣΑ εφαρμόζει τυποποιημένη μεθοδολογία σύμφωνα με διεθνή πρωτόκολλα. Κάθε άνοιξη, χιλιάδες πουλιά που φτάνουν από την Αφρική καταλήγουν στο νησί εξαντλημένα, έχοντας διασχίσει τη Σαχάρα και τη Μεσόγειο. Πολλά παραμένουν στα Αντικύθηρα ακόμα και για δύο εβδομάδες, ώστε να ξεκουραστούν και να αναπληρώσουν τα ενεργειακά τους αποθέματα πριν συνεχίσουν το ταξίδι τους προς τους τόπους αναπαραγωγής τους στην Ευρασία.

Το φθινόπωρο, το νησί αποτελεί επίσης σημαντικό πέρασμα για μεταναστευτικά αρπακτικά και άλλα μεγάλα ανεμοπορούντα πουλιά που ταξιδεύουν μεταξύ Ευρώπης και Αφρικής, καθιστώντας τα Αντικύθηρα ένα από τα σημαντικότερα μεταναστευτικά στενά στην Ελλάδα. Πέρα από τη μετανάστευση, το νησί φιλοξενεί μία από τις μεγαλύτερες αποικίες Μαυροπετρίτη στον κόσμο και αποτελεί κομβικό σημείο για την προστασία, παρακολούθηση και επιστημονική μελέτη του είδους.

Οι δραστηριότητες του Ορνιθολογικού Σταθμού βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στους εθελοντές και αποτελούν σημαντική πλατφόρμα εκπαίδευσης και κατάρτισης για φοιτητές, νέους επιστήμονες και επαγγελματίες ενώ παράλληλα προάγουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Ο ΟΣΑ υποδέχεται τόσο έμπειρους συμμετέχοντες με γνώσεις αναγνώρισης και δακτυλίωσης πουλιών όσο και άτομα χωρίς προηγούμενη εμπειρία, εισάγοντάς τους στον κόσμο της ορνιθολογίας και της προστασίας της φύσης. Περισσότεροι από 400 εθελοντές από 30 χώρες έχουν συμμετάσχει στις δράσεις του Σταθμού, καθιστώντας τον ένα σημαντικό κέντρο εκπαίδευσης και παρατήρησης πουλιών στην Ελλάδα.

Ο Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων παραμένει το μοναδικό ενεργό πρόγραμμα μακροχρόνιας παρακολούθησης της μετανάστευσης των πουλιών στη χώρα. Μέσω ενός τυποποιημένου συστήματος δακτυλίωσης σταθερής προσπάθειας, έχει δημιουργηθεί μια εκτεταμένη χρονοσειρά δεδομένων για αλληγές στη φαινολογία και στη σύνθεση των μεταναστευτικών ειδών. Μέχρι σήμερα έχουν δακτυλιωθεί περισσότερα από 75.000 πουλιά από 130 είδη ενώ έχουν καταγραφεί περισσότερα από 25.800 μεταναστευτικά αρπακτικά, από 28 είδη.

Η συστηματική αυτή παρακολούθηση έχει συμβάλει σημαντικά στην περιβαλλοντική έρευνα μέσω συνεργασιών με επιστήμονες και πανεπιστήμια από όλο τον κόσμο, με αποτέλεσμα 35 επιστημονικές δημοσιεύσεις που βασίζονται σε δεδομένα και δείγματα του ΟΣΑ. Έχει επίσης υποστηρίξει περισσότερες από 20 πτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές, παρέχοντας δεδομένα, υποστηρίζοντας τη συλλογή δειγμάτων και διευκολύνοντας την επιτόπια έρευνα. Κάθε χρόνο, εθελοντές και ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό συμμετέχουν ενεργά στο πρόγραμμα του Σταθμού.

Από την ίδρυσή του, ο ΟΣΑ υποστηρίζεται από το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη, η συμβολή του οποίου υπήρξε καθοριστική για τη λειτουργία και την εξέλιξη του Σταθμού. Πιο πρόσφατα, συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλληγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και του Δήμου Κυθήρων και Αντικυθήρων υποστήριξε την αναβάθμιση των υποδομών και του εξοπλισμού του Σταθμού. Η επένδυση αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τον ρόλο του ΟΣΑ ως διεθνώς αναγνωρισμένου κέντρου παρακολούθησης και μελέτης της μετανάστευσης των πουλιών, ενώ θα προωθήσει τα Αντικύθηρα ως κορυφαίο προορισμό παρατήρησης πουλιών και οικοτουρισμού.

Σήμερα, ο Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων αποτελεί μία από τις κορυφαίες ορνιθολογικές ερευνητικές εγκαταστάσεις στην ανατολική Μεσόγειο και παραμένει μοναδικός στην Ελλάδα. Η επιστημονική του συμβολή αποτελεί σημαντικό επίτευγμα για την ελληνική ορνιθολογία και πηγή υπερφάνειας για την τοπική κοινωνία των Αντικυθήρων.

ΟΣΑ - Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων | Προστασία | Παρακολούθηση | Έρευνα | www.ornithologiki.gr/osa

AMMOS

DIAKOFTI PROJECT BREAKS GROUND WITH AUSTRALIAN EXPERTISE

CONSTRUCTION COMPLETION - 2ND QUARTER 2027

4
APARTMENTS
ALREADY
SOLD

Construction is advancing on our boutique apartments in Diakofti, Kythera, with completion expected by 2nd Quarter 2027 – ushering in a new chapter defined by Australian expertise and design excellence.

Led by Australian developer Anthony Conomos in collaboration with Amanda Talbot, and featuring interiors by award-winning Mary Durack, the project is delivered by engineer George Fatseas and architect Panos Mavrommatis.

Together, this team brings a distinctive vision to Kythera – setting a new benchmark for refined island living by the Ionian Sea.

The images contained in this marketing material are indicative only.

Volunteering on Kythera: My trail adventures

Story and photographs by Marianne Both

I first visited Kythera in 2012 and have been returning regularly since. In 2017, while I was here for the olive harvest, I heard about Frank's Sunday walks.

maintenance day every two weeks so volunteers could

I was immediately hooked and soon became a regular participant. So naturally, when I learned in 2022 that Frank had started an official trail maintenance programme, I signed up straight away to become a volunteer for the next year. Trail maintenance takes place twice a year, in March and in October. During these maintenance weeks, we work on walking paths all over the island. Frank makes sure we work in a different area each day, clearing and maintaining routes connected to the Pyrgos House hikes, the book Kythira on Foot, and the Kythera Trails network.

The work varies depending on the trail. Two locals, Fotis and Petros, take care of the heavier mechanical work, while the rest of the maintenance team focuses on finer pruning and clearing. We also help care for some of the island's best-loved spots: twice a year we sweep the plateau at the Mylopotamos waterfall and clean the old water channels in the watermill valley.

We also help open up new trails. Last year we created a hiking route around Arei, and in the autumn of 2024 we opened the trail from Dourianika to the church of Agios Giorgios. Other recent projects have included the trail through the Karavas Valley including the Keramari, Amir Ali, and Portokalia Springs, as well as the route from Limni to Diakofti. Most recently, we spent time working in the area around Kypriotianika.

In addition to opening new trails, last month we also worked in areas affected by the recent wildfires. Fortunately, nature is proving resilient. Flowers are already reappearing, and trees are beginning to bud again in the burned landscape. The fire also revealed one of the old mills in the Mylopotamos valley - a remarkably well-preserved ruin that had been hidden beneath dense vegetation.

After the maintenance weeks ended in October, Frank continued organising a

help clear and restore the burned areas. The team is often joined by visitors staying on the island for longer periods. Dutch, German, Austrian, Swede, Swiss, English - people from all over Europe come together through this shared love of Kythera.

People often ask whether I have a favourite walking trail. Honestly, I do not. Every trail on Kythera has something special to offer. It depends on my mood and the weather. On sunny days, I love walking paths with sea views - and there is certainly no shortage of those. I also enjoy the Amir Ali area, with its beautiful springs, while the watermill valley in Mylopotamos is not only stunning but also full of history. That is the beauty of Kythera: the choices are endless.

Kythera: Where yoga meets island tradition

by George and Jeanne Deignan-Kosmides

It was during a visit to Greece in 2005 that George and I first dreamed of hosting yoga retreats on Kythera. In 2010, that dream became a reality with our very first retreat, and since then we have returned to the island every year.

When we discovered the family-run Pelagia Aphrodite Hotel, we immediately knew we had found the perfect setting. The waterfront hotel features a beautiful grassy

courtyard overlooking the sea, with expansive views of the Peloponnese - an idyllic space for yoga, stretching, meditation, and quiet reflection. Tanya and her family have welcomed us with open arms, making us feel deeply connected to this magical island.

Our retreats offer the opportunity to slow down, reconnect, and experience the island in a deeply meaningful way, with each retreat leaving renewed and carrying a lasting, heartfelt connection to the spirit of Kythera. I am a psychotherapist and yoga and meditation teacher with more than 30 years of experience in the holistic practice and teaching of yoga and meditation. My primary focus is Kripalu Yoga, a form of hatha yoga that emphasizes the integration of body, mind, and spirit.

George's roots on Kythera run deep. His grandmother, Sophia Trifilli, was born in the village of Trifillianika in the late 1800's, and George himself lived on Kythera in his twenties. These family ties, together with relatives in the sur-

rounding villages, drew us to the idyllic seaside village of Agia Pelagia.

Retreaters are especially drawn to our unique blend of wellness and culture. Alongside daily yoga and stretching, they enjoy the benefits of the Mediterranean diet and the rich historical and cultural insights George shares during our guided island tours. Georges' cousin, Vasso Fardoulis, serves as our local cultural guide and is beloved by retreaters for her knowledge and passion for Kythera.

Great importance is placed on connecting with retreaters well before the retreat begins. By learning about exercise levels, dietary preferences, and individual needs in advance, we tailor each experience with care and attention. It is this spirit of care, connection, and hospitality that makes each retreat a meaningful experience.

Upcoming retreats include a Fall Harvest Retreat in October 2026 and an Early Summer Retreat in June 2027.

[Greek Island Retreat - www.greekislandretreat.com](http://www.greekislandretreat.com)

Found in translation

by Daphne Petrohilos

"Notice the aura around the tree?" she asked me. I was

looking at a painting of a small tree she had cut from a magazine and taped to her door. "Oh", I said, "I thought it was just lit from behind ..."

My answer was met with a concerned glare. "Nothing is just anything," she quipped, as she continued to spoon candied rosebuds she had made that morning onto a little dish. As cryptic as it was precise,

that phrase would stay with me and would perfectly describe Lily's way of being in our often contradictory world.

Lily Papaiconomou was born in a village outside Patras in the 1960's. As a child she would go night fishing with her father, mesmerised by the way a drop of water could provide a lens into the teeming life beneath the surface, and beguiled by how the phases of the moon could affect the nature of water. No wonder she became a physicist and then a teacher, sharing her passion for the mysteries of the natural world with the island teenagers she taught when she was posted to Kythera High School in the late 1990's. Now in their mid-forties, her former students still remember her magical mind, the way it could transform complex aspects of physics into a language they could grasp, and how more often than not she chose to grade on potential rather than demonstrated output, guided by generosity of spirit and faith in her students.

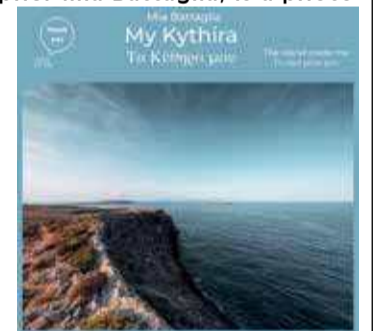
The same can be said for her staunch commitment to Kythera Summer Edition as its lead translator. Her ability to transform our writing into elegant Greek prose was nothing short of alchemy. Lily's friendship was no different. She could traverse time and space with her philosophical musings and sought the esoteric in the ordinary, translating our cares and sorrows into treasures of the soul.

Much like tangled strands of string and plant fibre she hand-dyed using plants foraged from the wild, and the intricate geometric weavings she created at her cherished loom with her beloved Nera by her side, Lily was living proof that nothing is ever just anything. Sadly, she passed away earlier this year, far too young, leaving behind a legacy of creativity and spirit.

Lily (Aglaia) Papaiconomou (1962 - 2026)

Artist. Teacher. Alchemist. We thank you for your faith.

My Kythira, by photographer Mia Battaglia, is a photographic tribute to the island. All proceeds from the sale of the book are donated to Animal Aid Kithira. The book is available on Amazon or directly from Mia Battaglia via her website: miabattaglia.it.

Red Moon charity night

Animal Aid Kythira invites you and your friends to its annual charity night on 30 July 2026 at **Platsa Beach Bar, Palaioepi**, from 20:30. Admission is by minimum donation of 7 euro per person, and will feature live music from Kythera's much-loved visiting musicians, **Nuna & Roberto**.

Animal Aid Kythira is the island's only active welfare organisation. Working entirely through volunteers, it rescues abandoned and injured ani-

mals, provides veterinary care and temporary shelter, facilitates adoptions, and promotes responsible pet ownership and wildlife protection. In cooperation with the Municipality of Kythera, it responds to incidents involving all types of animals, from sea turtles to companion and farm animals in need of assistance.

To support its work through volunteering, donations, or supplies, please contact Animal Kythira.

Donations: National Bank of Greece, Animal Aid Kythira ; IBAN: 0380 000038 00030 6787 BIC/SWIFT ETHNGRAA
www.animalaidkythira.com, F/b Animal Aid Kythira, e-mail: aakythira@gmail.com

Ταξιδεύοντας στο φως των Κυθήρων

Με ιστορία που ταξιδεύει στους αιώνες και μύθους που εξακολουθούν να πλανώνται στον αέρα τους, τα Κύθηρα σας προσκαλούν σε ένα ταξίδι ανακάλυψης. Σταυροδρόμι πολιτισμών ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, το νησί συνδυάζει ιστορία, παράδοση και φυσική ομορφιά.

Σας ευχόμαστε καλή εξερεύνηση στις ομορφιές των Κυθήρων.

ΦΩΤΟ ΤΗΣ JACQUELINE ANDRONICUS

ΧΩΡΑ Η πρωτεύουσα του νησιού, είναι ένας πανέμορφος παραδοσιακός οικισμός του 16ου αι., με σπίτια μικρά σε μέγεθος, με όμορφα πλίσσια από πωρόλιθο γύρω από τις πόρτες, καθώς και οικόσημα. Η Χώρα έχει έντονο νησιώτικο χρώμα και επιρροές από την περίοδο της Ενετοκρατίας, στην οποία χρωστά και το κάστρο της, εντυπωσιακό δείγμα Βενετσιάνικης αρχιτεκτονικής, χρονολογούμενο ήδη από τον 14ο αι. Στην είσοδο της Χώρας βρίσκεται το Αρχαιολογικό Μουσείο.

ΚΑΨΑΛΙ Το γραφικό επίνειο της πρωτεύουσας με τον μαγευτικό κόλπο και την ενδιαφέρουσα νυχτερινή ζωή. Στα βράχια φωλιάζει το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη, όπου σύμφωνα με την παράδοση, ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος άρχισε να γράφει την Αποκάλυψη. Από το Καψάλι μπορεί κανείς να επισκεφθεί τη βραχονησίδα Χύτρα, με τα υπέροχα νερά και χρώματα.

ΠΟΤΑΜΟΣ Κεφαλοχώρι του νησιού, με τις γραφικές γειτονιές, το αγγλικό γεφύρι και τη μεγάλη πηλατιά. Κάθε Κυριακή πρωί γίνεται παζάρι παραδοσιακών προϊόντων.

ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ Η Αγία Πελαγία είναι ένα από τα μεγαλύτερα χωριά των Κυθήρων. Ήταν το κύριο λιμάνι των Κυθήρων, ενώ σήμερα αποτελεί μία από τις βασικές επιλογές των επισκεπτών για τη διαμονή τους σε ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχεία αθήλα και βίβες. Επίσης θα βρείτε εστιατόρια αθήλα και καφέ για να απολαύσετε τη θέα στην Πελοπόννησο.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ Η μεσαιωνική πρωτεύουσα του νησιού, η Καστροπολιτεία του Αγίου Δημητρίου ήταν κάποτε η Βυζαντινή πρωτεύουσα των Κυθήρων. Πρόκειται για ένα φυσικό οχυρό, αθέατο από τη θάλασσα, περιζωμένο από βαθιά και απότομη χαράδρα. Αλώθηκε από τον τρομερό πειρατή Μπαρμπαρόσα το 1537. Διατηρούνται μέχρι σήμερα τα ερείπιά της, επιβλητικά στον απόκρημνο βράχο.

ΑΒΛΕΜΟΝΑΣ Γραφικό ψαροχώρι με ζεστό κλίμα και βενετσιάνικο κάστρο, ιδανικός προορισμός για όσους αγαπούν το κοχύμπι και το ψάρεμα.

ΔΙΑΚΟΦΤΙ Τα γαλαζοπράσινα ρηκά νερά και η ψιλή άμμος δημιουργούν ένα τέλειο καλοκαιρινό τοπίο. Ιδανική οργανωμένη παραλία για οικογένειες με μικρά παιδιά. Θα βρείτε καφέ και ταβέρνες ακριβώς δίπλα στη θάλασσα. Λιμάνι για τα πλοία που συνδέουν το νησί με την Πελοπόννησο.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΜΟΣ Ψαροχώρι με υπέροχη παραλία και ορμίσκους για όσους αγαπούν την ψυχιά. Ο θρύλος λέει ότι η Ωραία Ελένη και ο Πάρις ολοκλήρωσαν τον απαγορευμένο τους έρωτα σε μια σπηλιά, νότια από την Πλατεία Αμμο.

ΚΑΡΑΒΑΣ Καταπράσινο χωριό με τρεχούμενο νερό, χτισμένο ανάμεσα στα πλάτανια και τις αμυγδαλιές. Αξίζει να περπατήσετε την καταπράσινη πλαγιά του Αμίρ Αλή.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (ΧΩΡΑ)
Καθημερινά 8:00-20:00 (εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

ΕΝΕΤΙΚΟ ΚΑΣΤΡΟ ΧΩΡΑΣ
Καθημερινά 8:00-20:00 (εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΣΗΜΩΝ ΚΑΣΤΡΟΥ ΧΩΡΑΣ
Καθημερινά 9:00-14:00 17:00-20:00 (εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΡΓΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (Κ. ΛΙΒΑΔΙ)
Καθημερινά 9:00-16:00 (εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 31731

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΛΟΥΡΑΝΤΟΥ» ΧΩΡΑ
Καθημερινά 8:00-14:00
τηλ. 27360 31336 69840 40320

ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ
Καθημερινά 8:00-20:00
τηλ. 27360 31184

ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ
Καθημερινά 8:00-20:00

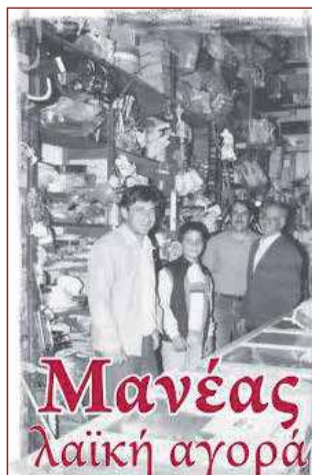
ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΟΣΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Καθημερινά κατόπιν επικοινωνίας
τηλ. 27360 33673

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΟ ΠΟΥΡΚΟ
Καθημερινά κατόπιν επικοινωνίας
τηλ. 27360 31195

Τα ωράρια παρατίθενται με επιφύλαξη. Για επιβεβαίωση των ωρών λειτουργίας, συνιστάται η επικοινωνία με την Αρχαιολογική Υπηρεσία στο τηλ. 27360.31739 ή με τον Δήμο Κυθήρων στο τηλ. 27360.31213

Τα ωράρια παρατίθενται με επιφύλαξη. Για επιβεβαίωση των ωρών λειτουργίας, συνιστάται η επικοινωνία με την Αρχαιολογική Υπηρεσία στο τηλ. 27360.31739 ή με τον Δήμο Κυθήρων στο τηλ. 27360.31213

Ποταμός - Κύθηρα, τηλ.: 27360.33308
www.maneasshop@gmail.com
www.facebook.com/maneas shop

ΜΗΤΑΤΑ Μεσόγειο χωριό, με πυκνή βλάστηση, στο φρύδι του γκρεμού που δημιούργησε ο μεγάλος σεισμός του 1909.

ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ Παραδοσιακό χωριό με το επιβλητικό καμπαναριό του Αγίου Χαραλάμπους. Αξίζει να επισκεφθείτε το κάστρο στην Κάτω Χώρα και να απολαύσετε το ηλιοβασίλεμα.

ΚΑΤΩ ΛΕΙΒΑΔΙ Εδώ θα θαυμάσετε ένα από τα μεγαλύτερα τοξωτά γεφύρια των Βαλκανίων, το γεφύρι του Κατουνιού. Γύρω από το Λειβάδι βρίσκονται πολλοί μικροί παραδοσιακοί οικισμοί. Αξίζει να επισκεφθείτε το μικρό αθήλα πολύ ενδιαφέρον μουσείο με τη Συλλογή έργων Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης.

ΤΟΠΟΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

Άγιος Γεώργιος στο Βουνό

ΜΥΡΤΙΔΙΑ Η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα είναι η ποιητούχος του νησιού και στο μοναστήρι βρίσκεται η εικόνα της που θεωρείται έργο του Ευαγγελιστή Λουκά. Σύμφωνα με την παράδοση, το εικόνισμα σώθηκε διά θαύματος όταν το καράβι που το μετέφερε από την Κωνσταντινούπολη στην Κρήτη, καταποντίστηκε από σφοδρή θαλασσοταραχή. Το εικόνισμα βρέθηκε «εν ποίαις μυρρινών». Η Μονή πανηγυρίζει στις 24 Σεπτεμβρίου.

ΑΓΙΑ ΜΟΝΗ Αρχικά ήταν ένα φτωχό ξωκλήσι σκεπασμένο με κλαδιά. Ο Θεόδωρος Κολλοκοτρώνης έταξε πως αν ελευθερωθεί η πατρίδα, θα το χτίσει από την αρχή. Κράτησε την υπόσχεσή του κι έτσι χτίστηκε το ωραίο μοναστήρι της Αγίας Μόνης. Εορτάζει στις 6 Αυγούστου.

ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο Όσιος Θεόδωρος, από την Κορώνη μόνασε επί 35 χρόνια στο νησί, ως το 956-958, οπότε εκοιμήθη. Η κάρα του αγίου φυλάσσεται στη Μονή του Οσίου Θεοδώρου, ποιητούχου των Κυθήρων. Γιορτάζει στις 12 Μαΐου.

ΑΓΙΑ ΕΛΕΣΣΑ βρήκε καταφύγιο στα Κύθηρα, κυνηγημένη από τον ειδωλολάτρη πατέρα της, ο οποίος όμως τη βρήκε και την αποκεφάλισε. Το άγιο λείψανό της ενταφιάστηκε στο ιερό βουνό, όπου χτίστηκε εκκλησία και κελιά. Η μνήμη της τιμάται την 1η Αυγούστου.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ Τον Δεκαπενταύγουστο, όπως όλη η Ελλάδα φοράει τα γιορτινά της, έτσι και στο δικό μας νησί τιμάται η Κοίμηση της Θεοτόκου. Το πρωί τελείται θεία λειτουργία στην ιστορική μονή της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας. Το απόγευμα στον Ποταμό από τον ναό της Παναγίας Ιθαριώτισσας τελείται η περιφορά του επιταφίου της Παναγίας

ΧΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

1/8 ΚΑΣΤΡΙΣΙΑΝΙΚΑ Disco Party • **6/8 ΑΒΛΕΜΩΝΑΣ** του Σωτήρος • **11/8 ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ** Χορός • **13/8 ΜΗΤΑΤΑ** Γιορτή Κρασιού • **15/8 ΠΟΤΑΜΟΣ** Πανηγύρι Δεκαπενταύγουστου • **16/8 ΠΙΤΣΙΝΙΑΝΙΚΑ** Χορός • **22/8 ΦΡΑΤΣΙΑ** Γεωργοκτηνοτροφική έκθεση και πανηγύρι • **15/9 ΚΑΛΑΜΟΣ** Χορός προς τιμήν του Αγίου Νικήτα • **23/9 ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ** Παναγία Μυρτιδιώτισσα

SUPER MARKET ΓΚΙΚΑΣ

Βότανα Κυθήρων, Αλάτι Κυθήρων
Φατούραδα, Τοπικά φρούτα & λαχανικά
Kytherian Herbs & Sea Salt
Fatourada (local liqueur)
Local Fruits and Vegetables

Potamos, Kithira, Greece, 80200
Tel: 2736 033463 - smgikas@gmail.com

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ ΣΥΜ...ΒΕΝΗ

- χειροποίητα τουριστικά είδη
- αθήλα Κυθήρων
- Είδη παντοπωλείου
- Τοπικά προϊόντα

Think global...
Shop local!

Mylopotamos
t: +30 27360 34378

το καφενείο
στον Χαϊκικόκου

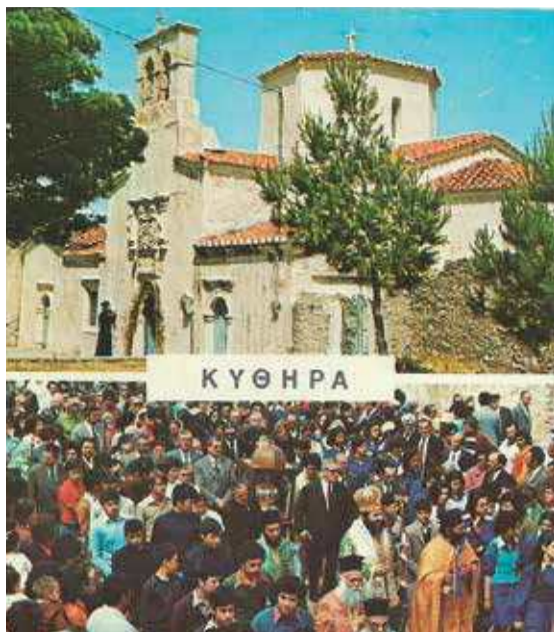
Κοντά σας όλο το χρόνο

Pitsinianika Kafeneion open all year!

Πιτσινιάνικα, Κύθηρα 80100
T: 2736034377

Το καφενείο του Χαϊκικόκου

Άγιος Θεόδωρος: Προστάτης των Κυθήρων

Το κυθαρικό δελτάριο του Μανώλη Σοφιού

Ο **Γιάννης Μαυρομμάτης**, έπειτα από δεκαετή έρευνα, συνέγραψε το βιβλίο *Άγιος Θεόδωρος: Προστάτης των Κυθήρων. Η ιστορία και η διαχρονική συμβολή του μοναστηριού στην εξέλιξη του νησιού*.

Η ιστορία των Κυθήρων παραμένει άρρηκτα συνδεδεμένη με το προσκύνημα του Αγίου Θεόδωρου, έναν τόπο που επί αιώνες αποτέλεσε κέντρο πίστης, παιδείας και κοινωνικής προσφοράς. Μέσα από τη μελέτη του Γιάννη Μαυρομμάτη αναδεικνύεται ο καθοριστικός ρόλος της Ιεράς Μονής στην πορεία του νησιού, φωτίζοντας άγνωστες πτυχές της τοπικής ιστορίας και της πολιτιστικής εξέλιξης.

Στο επίκεντρο του βιβλίου βρίσκεται η μορφή του Οσίου Θεόδωρου, ο οποίος με την Κοίμηση και τα θαύματα του καθάρισε το Προσκύνημα, που

εξελίχθηκε σε σημαντικό θρησκευτικό, κοινωνικό και πνευματικό κέντρο των Κυθήρων. Στη θέση του οι Βυζαντινοί ανήγειραν μεγαλοπρεπή ναό προς τιμήν του Αγίου και εγκατέστησαν την επισκοπή του νησιού, ενώ στην είσοδο του ναού εντοιχίστηκε το 1630 ανάγλυφος θυρεός που διασώζεται έως σήμερα.

Ιδιαίτερη θέση στην αφήγηση κατέχει η συμβολή του Προσκυνηματος στην εκπαίδευση, με την ίδρυση εμβληματικού σχολείου από τους αρχιερείς Καταθλιανό και Βαθιριανό. Το σχολείο λειτούργησε αρχικά ως Ιεροδιδασκαλείο για τον κλήρο και στη συνέχεια ως σχολείο κοινών γραμμάτων για τα παιδιά του λαού, ενώ στην περίοδο της Αγγλοκρατίας εξελίχθηκε σε δημόσια αλληλοδιδασκαλική σχολή. Παράλληλα, ο συγγραφέας προσεγγίζει τις κοινωνικές συνθήκες των παισιότερων εποχών και της εντάσεις ανάμεσα σε χωρικούς και άρχοντες, οι οποίες κορυφώθηκαν στα γεγονότα των ετών 1799-1800, με αφορμή το πανηγύρι του Αγίου.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα παλαιά πανηγύρια των Κυθήρων, με τα γλέντια, τα νυφοπάζαρα, τις πολιτικές εξαγγελίες και τις εμπορικές συναλλαγές που χαρακτηρίζαν την κοινοτική ζωή του νησιού. Ξεχωρίζει επίσης η μεγάλη συγκέντρωση της 12ης Μαΐου 1930, όταν οι κάτοικοι τίμησαν τους ευεργέτες για την ανέγερση του Γυμνασίου και την κατασκευή του δρόμου προς το Διακόφτι, ενώ η τιμή προς τον Άγιο Θεόδωρο παραμένει ζωντανή και στις κοινότητες της κυθηραϊκής διασποράς.

Σημαντική θέση στο έργο έχει η συμβολή της εκκλησίας και τοπικών φορέων σε αναπτυξιακές και περιβαλλοντικές δράσεις. Τεκμηριώνεται η συνεργασία του Μητροπολίτη Μεθυστίου με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών για τη δημιουργία φυτωρικών δασικών δενδρυλλίων, τα οποία συνέλαβαν σε εκτεταμένες αναδασώσεις σε ολόκληρο το νησί. Μνημονεύονται επίσης ιατρικά συνέδρια που πραγματοποιούνταν στο ιατρικό σχολείο, καθώς και η μακρά παράδοση της περιοχής ως τόπου θεραπειάς, με αναφορές σε αρχαία Ασκληπιεία και στη μετέπειτα ίδρυση του Νοσοκομείου σε γη που παραχωρήθηκε από τη Μονή.

Το έργο καταγράφει ακόμη τη δράση κληρικών της Μονής τη δεκαετία του 1990, οι οποίοι, αξιοποιώντας τη σχέση τους με την τοπική κοινωνία και την ομογένεια της Αυστραλίας, προώθησαν σημαντικά έργα, με χαρακτηριστικότερο την αναστήλωση του ιστορικού σχολείου. Στην συνέχεια, ωστόσο, οι εντάσεις που προέκυψαν με την τοπική κοινωνία οδήγησαν σε ρήξη και σε περίοδο παρακμής

για τη Μονή.

Η έκδοση εμπλουτίζεται με πλούσιο εικονογραφικό υλικό, που περιλαμβάνει αγιογραφίες, εικόνες, χειρόγραφα, κτήρια και ιστορικά τεκμήρια, προσφέροντας μια ολόκληρη εικόνα της ιστορικής πορείας του Προσκυνηματος μέσα στον χρόνο.

Το βιβλίο *Άγιος Θεόδωρος Προστάτης των Κυθήρων* εκδόθηκε με την ευγενική χορηγία του Ιδρύματος Νικοδήου Αρώνη της Αυστραλίας. Στα Κύθηρα διατίθεται στα βιβλιοπωλεία **Εξάντας** στον Ποταμό και στον **Βιβλιόγατο** στο Λιβάδι, στο κατάστημα της **Ματίνας Σαμίου** στο Ποταμό, καθώς και στο Μοναστήρι του Αγίου Θεόδωρου.

Το Σπίτι στα Δόκανα

Επιπλωμένες Κατοικίες στην ενδοχώρα των Κυθήρων

Μαριάννα Χαηλιά Λούνα

+30 210 98 40 326
+30 6932 29 41 69
e-mail: mahalkia@otenet.gr
www.houseinkythira.com
Houses in Kythira

Το Σπίτι στο Κεραμωτό

Το Σπίτι στο Κεραμωτό

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ Καλοκαίρι 2026

17/18/19 Ιουνίου Υπέροχη πολιτιστική εμπειρία στους αρχαίους χώρους της Πλύτρας και της Μονεμβάσιας, με ξενάγηση στο σπήλαιο Καστανιάς και επίσκεψη στο Μουσείο Νεάπολης.

21 Ιουνίου, Κυριακή, 6.30 μ.μ. Ξενάγηση από τον αρχαιολόγο Θεόδωρο Κουκουλίη στο εμβληματικό ενετικό κάστρο της Χώρας. Θα ακολουθήσει περίπατος στο Μέσα Βούργο.

17 Ιουλίου, Παρασκευή, 8.00 μ.μ. Ετήσια εκδήλωση στο Κόκκινο Σπαλέτο Φριλιγιάνικα. Εισιτήρια διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας www.fmk.gr ή από το γραφείο μας στον Ποταμό.

28 Ιουλίου, Τρίτη, 8.00 μ.μ. Δημοτική βιβλιοθήκη Κοντολιανικών. «Παραδοσιακή γεωργία και κτηνοτροφία στα Κύθηρα: προφορική ιστορία και αρχαιολογία του τοπίου». Ομιλητές Δρ. Βαλασία Ισαακίδου, Ερευνητριά στο Ινστιτούτο Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης και Paul Halsted, Ομότιμος Καθηγητής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Σέφιλντ.

2 Αυγούστου, Κυριακή, 12 το μεσημέρι. Πολιτιστικό Κέντρο Ποταμού. «Σκλάβοι: οι αόρατοι της Ιστορίας» διάλεξη από την αρχαιολόγο Εύη Πίνη, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων.

Σύντομα θα ανακοινωθούν οι εκδηλώσεις του Σεπτεμβρίου

EVENTS PROGRAMME Summer 2026

June 17/18/19 An immersive archaeological tour of Plytra and Monemvasia, with a guided tour of Kastania Cave famous for its stalactites and stalagmites and a visit to the Neapolis Archaeological Museum.

June 21, Sunday 6.30 p.m. Archaeologist, Theodore Koukoulis, leads a guided tour of Chora's iconic Venetian castle followed by a walk through Mesa Vourgo.

July 17, Friday 8.00 p.m. Annual Fundraiser at the Kokkino Spaletto, Friligiyanika. Tickets available online via <http://www.fmk.gr> or at the FMK office in Potamos.

July 28, Tuesday, 8.00 p.m. Municipal Library of Kondolianika. «Traditional farming and herding on Kythira: oral history and landscape archaeology». Speakers Dr. Valasia Isaakidou, Institute of Archaeology, Oxford University and Paul Halsted, Emeritus Professor of Archaeology, University of Sheffield.

August 2, Sunday 12 noon Potamos Cultural Centre. Lecture «Slaves: History's invisible people» will be presented by archaeologist Evi Pini, Ephorate of Antiquities, Piraeus and Islands.

Our September events will be announced shortly

Πληροφορίες - Information
Γραφείο Φίλων Μουσείων Κυθήρων
Friends of Museums of Kythira
FMK office
Ποταμός - Potamos
Τηλ / tel: +30 697 709 1117

Μετά τη στάχτη

Τέχνη, μνήμη και αναγέννηση στα Κύθηρα

Η πολυθεματική δράση *Μετά τη Στάχτη*, μια πρωτοβουλία της ΠΑΣΙΦΑΗ ΑΜΚΕ, γεννήθηκε με αφορμή τις πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές στα Κύθηρα και θα πραγματοποιηθεί στο νησί στα τέλη Αυγούστου. Το έργο επιχειρεί να προσεγγίσει το καμένο τοπίο μέσα από την τέχνη, τη γνώση και τη συλλογική εμπειρία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει προβολή video dance κινηματογραφημένου στο καμένο δάσος, ζωντανή site-specific περφόρμανς, εικαστικές εκθέσεις και περιβαλλοντικά-καλλιτεχνικά εργαστήρια για παιδιά και ενήλικες. Κεντρικός τόπος υλοποίησης είναι ο Μυλοπόταμος, όπου η δράση συνδέεται άμεσα με το τοπίο και την τοπική κοινότητα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη βιωματική κατανόηση της φύσης μετά την καταστροφή, μέσα από ενημερώσεις από ειδικούς, βοτανικούς περιπάτους και δημιουργικές δράσεις με φυσικά υλικά. Οι συμμετέχοντες καλούνται όχι μόνο να παρατηρήσουν, αλλά και να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία μνήμης και αναγέννησης.

Η δράση *Μετά τη Στάχτη* δεν αντιμετωπίζει τη φωτιά μόνο ως γεγονός καταστροφής, αλλά ως αφετηρία για έναν νέο τρόπο να δούμε, να κατανοήσουμε και να φροντίσουμε τον τόπο.

Η δράση *Μετά τη Στάχτη* πραγματοποιείται με τη συνεργασία του Συλλόγου Κοινωνοφελών Έργων Μυλοποτάμου Κυθήρων και του Κυθηραϊκού Ιδρύματος Πολιτισμού και Ανάπτυξης. [instagram: @pasiphae_kythira](https://www.instagram.com/pasiphae_kythira)

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΦΑΝΤΑΖΟΤΑΝ ότι τα Αντικύθηρα, το μικρό κομμάτι γης μεταξύ Αιγαίου και Ιονίου πελάγους, έμελλε να γίνει ένα από τα πιο δυνατά παγκόσμια brand names... Σε ένα ναυάγιο του 1^{ου} αι. π.Χ. ένας

περίπλοκος μηχανισμός, ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων, περίμενε υπομονετικά 2000 χρόνια για να ανακαλυφθεί. Πολλοί ερευνητές έχουν μελετήσει αυτό το μοναδικό εύρημα, ανάμεσά τους και η ομάδα διερεύνησης του Μηχανισμού των

Αντικυθήρων του Αριστοτελείου Πανεπι-

στημίου Θεσσαλονίκης. Η παντελής έλλειψη κονδυλίων από το κράτος οδήγησε στη σκέψη της εμπορικής αξιοποίησης του Μηχανισμού των Αντικυθήρων, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δύο διδακτορικές διατριβές.

Όλα τα προϊόντα σχεδιάστηκαν με πυξίδα την ποιότητα και την πιστότητα, με κορυφαίο το κόμικ του Μηχανισμού των Αντικυθήρων, το οποίο με απλό και ευχάριστο τρόπο ταξιδεύει τους αναγνώστες στην ιστορία του μηχανισμού.

Στα Κύθηρα το βιβλιοπωλείο **Βιβλιόγατος**, στη Χώρα και στο Λιβάδι (2736037077, 6932756614), είναι ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος των προϊόντων του Μηχανισμού των Αντικυθήρων στην ευρύτερη περιοχή.

TOXOTIS

CATERING SERVICE
PURE LOCAL PRODUCTS

LIVADI 80100 KYTHERA / T: 2736.031781

STAVROS

Κυθηραϊκά προϊόντα
ποιότητας

- φατουράδα
- αμυγδαλωτά
- γλυκά κουταλιού
- λαδοπαξιμάδα
- μαρμελάδες
- βότανα
- μάντολες
- θυμαρίσιο μέλι
- άνθος αθατιού

CHORA (κοντά στο Αρχαιολογικό Μουσείο)
e-mail: stemm@hotmail.gr
27360-31857, 6976 680884

Δέκα πράγματα που πρέπει να κάνετε αυτό το καλοκαίρι στα Κύθηρα

του Ινπόλητου Πρέκα, visitkythera.com

Έρθε η στιγμή να βουτήξετε βαθύτερα στις ομορφιές των Κυθήρων. Το Τσιρίγο δεν αποκαλύπτεται με μια απλή επίσκεψη· θέλει ρυθμούς αργούς και ατέλειωτη διάθεση για να ανακαλύψετε τα μυστικά του. Αυτό το καλοκαίρι ακολουθήστε τις 10 εμπειρίες που θα σας μυήσουν στην αθηθινή μαγεία του νησιού.

1. Κάντε βουτιά στη «Χύτρα» με το Glass Bottom του κάπτεν Σπύρου Μην αρκεστείτε στο να βλέπετε την εμβληματική βραχονησίδα από το Κάστρο. Μπείτε στο караβάκι του κάπτεν Σπύρου από το Καψάλη και επισκεφθείτε τη θαλάσσια σπηλιά της Χύτρας. Το απόγευμα, όταν οι ακτίνες του ήλιου πέφτουν στο βυθό του σπηλαιού, το νερό αποκτά ένα εκτυφλωτικό, ηλεκτρικό μπλε χρώμα.

2. Ζήστε την ιεροτελεστία του Κυριακάτικου Παζαριού στον Ποταμό Η καρδιά των Κυθήρων χτυπά κάθε Κυριακή πρωί στην πλατεία του Ποταμού. Δεν είναι απλά μια αγορά, είναι κοινωνικό γεγονός. Οι ντόπιοι παραγωγοί φέρνουν ό,τι βγάζει το μπουστάκι τους: άνυδρα πεπόνια, ντόπιο μέλι, παξιμάδια, τυριά και βότανα. Πιάστε τραπέζι για καφέ ή τσίπουρο, ακούστε τις ντοπιολαλιές και γίνετε ένα με την καθημερινότητα του νησιού.

3. Δοκιμάστε την αυθεντική κυθηραϊκή γαστρονομία Το ταξίδι στα Κύθηρα περνά βεβαίως και από τον ουρανό. Αναζητήστε τις παραδοσιακές ταβέρνες στα μεσόγεια χωριά ή κατεβείτε στα παράλια για περισσότερη θαλασσινή αύρα. Δοκιμάστε οπωσδήποτε τσιριγώτικο κοκκινιστό κόκορα, κολλοκυθοανθούς γεμιστούς, και... «κρατηθείτε» για τους παραδοσιακούς «ροζέδες» (το γλυκό με μέλι και αμύγδαλο) και το ξακουστό λικέρ φατουράδα.

4. Απογευματινός περίπατος στα σοκάκια του Μέσα Βούργου Κάτω από το Κάστρο της Χώρας βρίσκεται ο Μέσα Βούργος, ο παλιός οικισμός με τις βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες. Περιπατήστε στα στενά, σιωπηλά σοκάκια την ώρα που πέφτει ο ήλιος. Η αρχιτεκτονική, οι πέτρινες καμάρες και η αίσθηση του χρόνου που έχει σταματήσει, προσφέρουν μια εμπειρία μυσταγωγική, μακριά από την ένταση του τουρισμού.

5. Κοιμηθείτε στην παραλία Καλαδί από νωρίς το πρωί Το Καλαδί είναι η καρτ-ποστάλ των Κυθήρων, απλά η πραγματική εμπειρία είναι να το ζήσεις χωρίς κόσμο. Κατεβείτε τα 150 πέτρινα σκαλοπάτια νωρίς το πρωί, όταν η θάλασσα μοιάζει με απέραντη πισίνα και οι δύο διαδοχικοί κόλποι θα είναι μόνο δικό σας.

6. Αστροπαρατήρηση στις ερημίες του Αγίου Νικολάου στο Μουδάρι Λόγω της χαμηλής φωτορύπανσης, ο νυχτερινός ουρανός των Κυθήρων είναι ένα υπερθέαμα. Πάρτε μια ψάθα, οδηγήστε προς τις βόρειες ή δυτικές απομονωμένες περιοχές του νησιού (όπως κοντά στον Άγιο Νικόλα) μετά τις 11 το βράδυ. Ο Γαλαξίας απλώνεται από πάνω σας τόσο καθαρός, που θα νιώσετε ότι μπορείτε να αγγίξετε τα αστέρια.

7. Χαλαρώστε με ένα κοκτέιλ στο Καψάλη με θέα το φωτισμένο Κάστρο Όταν η μέρα φεύγει, η δράση μεταφέρεται στο κοσμοπολίτικο Καψάλη. Καθίστε σε ένα από τα προσεγγμένα μπαράκια κατά μήκος του παραλιακού πεζοδρόμου, απολαύστε ένα όρσοερό κοκτέιλ και αφήστε το βλέμμα σας να ανέβει ψηλά, εκεί όπου το φωτισμένο Κάστρο της Χώρας στεφανώνει τον βράχο σαν στέμμα μέσα στη νύχτα.

8. Εξερευνηστε τις θαλάσσιες σπηλιές με Kayak ή SUP Για τους λάτρεις της περιπέτειας, η ακτογραμμή των Κυθήρων κρύβει εκπληκτικές που δεν είναι προσβάσιμες από την ξηρά. Απευθυνθείτε σε ένα εξειδικευμένο γραφείο εναλλακτικού τουρισμού όπως το Pyrgos House (pyrgoshouse.com). Εκεί μπορείτε να κλείσετε ένα οργανωμένο guided tour με sea kayak ή SUP, εξασφαλίζοντας τον απαραίτητο εξοπλισμό και την καθοδήγηση εμπειρών συνοδών για τις κρυφές σπηλιές.

9. Γίνετε μέρος ενός παραδοσιακού Τσιριγώτικου Πανηγυριού Αν οι ημερομηνίες των διακοπών σας συμπίπτουν με τις μεγάλες γιορτές του καλοκαιριού (όπως του Δεκαπενταύγουστου στον Ποταμό ή της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας τον Σεπτέμβριο), μην χάσετε την ευκαιρία να παρευρεθείτε σε ένα τοπικό πανηγύρι. Ακούστε τους παραδοσιακούς τσιριγώτικους χορούς και ζήστε από κοντά τη γνήσια φιλοξενία και το κέφι των ντόπιων.

10. Κάντε μια απογευματινή βόλτα στο γραφικό Διακόφτι Το λιμάνι του νησιού, το Διακόφτι, δεν είναι απλώς ένα σημείο άφιξης. Με τα ρηχά, καταγάλανα νερά του που θυμίζουν εξωτική λιμνοθάλασσα και την ψιλή ηευκή άμμο, είναι ιδανικό για μια χαλαρή απογευματινή βόλτα. Περιπατήστε στη γέφυρα που ενώνει το νησί με το μικρό νησάκι Μακρुकύθηρα και κλείστε τη μέρα σας με ουζάκι και θαλασσινά πάνω στο κύμα.

Επίλογος Φέτος το καλοκαίρι, ζήστε το νησί όχι σαν απλός θεατής, αλλά σαν αναπόσπαστο κομμάτι του. Ανακαλύψτε περισσότερες κρυμμένες γωνιές, τοπικά προϊόντα, πολιτιστικές εκδηλώσεις και χρηστικές πληροφορίες στο τουριστικό portal των Κυθήρων visitkythera.com

«ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ»

Η περιήγηση στη βραχονησίδα της Χύτρας απλά και σε άλλες παραλίες, με τα υπέροχα νερά και χρώματα, καθώς και σε άλλες παραλίες του νησιού με το θρυλικό, πια, ηλιοστάσιο «Αλέξανδρος» είναι μια εμπειρία που δεν πρέπει να χάσετε. Σε άλλα νησιά μια παρόμοια περιήγηση είναι διαδικασία ρουτίνας, μάλλον απρόσωπη. Στα Κύθηρα όμως, το ταξίδι με το "Glass Bottom" όμως είναι εξ ολοκλήρου ανθρωποκεντρικό και βασίζεται στο μεράκι, την αγάπη, το πάθος και την τρέφα του καπετάνιου του, του καπετάν Σπύρου. **Θαλασσινές εκδρομές. Η κράτηση θέσης είναι απαραίτητη. 6974-022079**

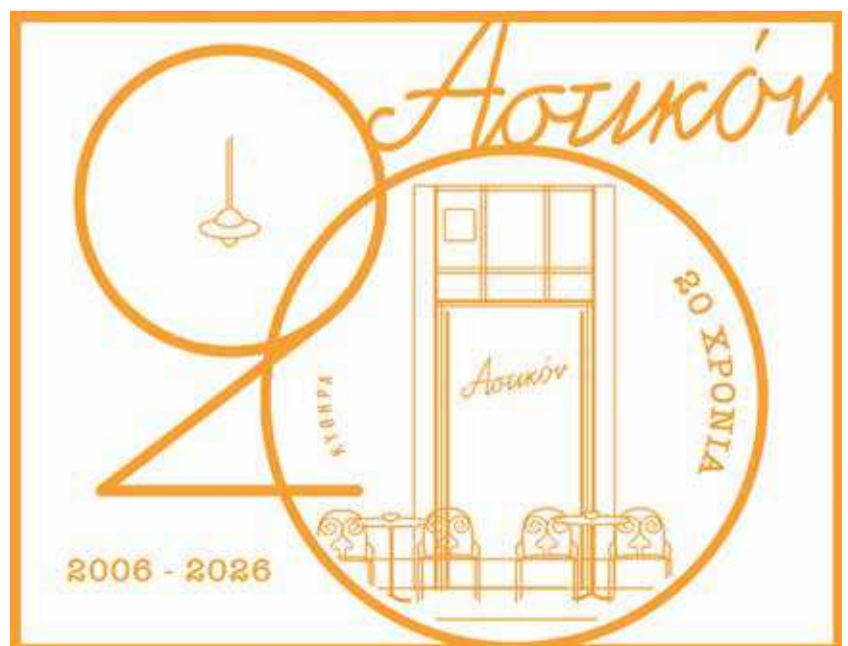
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: JACQUELINE ANDRONICUS

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΡΝΑΛΙΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: JACQUELINE ANDRONICUS

ΥΨΗΤΑΡΙΑ-ΤΑΒΕΡΝΑ
Τα Καψαλάκια
Grill House
Taverna - Souvlaki
Tasty delights in Potamos Square.
We deliver in Potamos & to surrounding villages
ΠΟΤΑΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ
+30 27360 38313
takapsalakia@gmail.com

Συκομυζήθρα, ένα αρχαίο τυρί

του Γιάννη Πρωτοψάλτη

Στα Κύθηρα, όταν ήμουν παιδί, θυμάμαι τις γυναίκες του χωριού μου κάθε σούρουπο να επιστρέφουν από τα χωράφια καβάλα στο γαϊδουράκι ενώ πίσω σέρνανε δυο - τρεις κασίκες και τρία - τέσσερα πρόβατα.

Μόλις φτάνανε στο σπίτι, η πρώτη τους δουλειά ήταν να αρμέξουν τα ζουλο-πρόβατα και να βάλουν το μπακιρένιο καζάνι με το γάλα στη φωτιά του τζακιού. Χρησιμοποιώντας ένα χλωρό κηλαδάκι συκιάς με μερικά κοψίματα στο φλοιό, ώστε να τρέξει το γάλα της συκιάς, ανακάτευαν το γάλα. Αφού ψιθύριζαν και κάποιους ακαταθλιβίστικους στίχους για το γήτεμα να φύγει το «κακό μάτι» που ενδεχομένως είχε δει τα ζώα ή τη διαδικασία, γινόταν το θαύμα και άρχιζε να πήζει το τυρί. Με μια τρυπητή κουτάλα μεταφέρανε το τυρόπηγμα σε καλούπι φτιαγμένο από χόρτα (βούρλα), το λεγόμενο τυροβόλι (ή τροβόλι). Αυτή είναι η συκομυζήθρα - συνήθως, γινόταν σε πολύ μικρά κεφάλια τυριού μια και το γάλα ήταν λιγιστό. Μια μικρή ποσότητα καταναλωνόταν αμέσως. Τα υπόλοιπα, αφού τα αλάτιζαν αρκετά, τα τοποθετούσαν σε τάβλες ή καλήθια, τις τυροκαλήθες, για να στεγνώσουν και να φυλαχτούν στο λιάδι ή στο αλάτι.

Σήμερα στα Κύθηρα αρκετές παλιές νοικοκυρές εξακολουθούν να φτιάχνουν το αρχαιότερο τυρί στον κόσμο, τη συκομυζήθρα. Καταναλώνεται κυρίως ως επιδόρπιο περικυμμένο με άφθονο κυθηραϊκό θυμαρίσιο μέλι.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ JAMES PRINEAS

Αυτός ο τρόπος παρασκευής τυριού έρχεται από πολύ παλιά. Ο Όμηρος αναφέρει πως ο Κύκλιωπας Πολύφημος στη σπηλιά του είχε τάβλες με τυριά τα οποία παρασκεύαζε πηζώντας το πρόβειο γάλα με το γάλα της συκιάς.

Αηλιά και στην Ιλιάδα βρίσκουμε ανάλογη αναφορά:

*Πώς με την πρώτη το συκόγαλο το άσπρο γάλα πήζει,
κι ως ειν' αριό, κι ως το ανακάτωσε θωρείς το ευτύς πηγμένο.*

Όμοια γοργά κι αυτός τον γιάτρεψε τον αντρειωμένο Άρη.

(Ιλιάδα Ε, 902-904, μετάφραση Καζαντζάκη - Κακριδής)

Ο Ευριπίδης στον *Κύκλωπα* ονομάζει «οπίαν τυρόν» το δυνατό τυρί που πηζουν με το γάλα της συκιάς (οπόν).

Ενώ όταν με εντολή του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Ζ' Πορφυρογέννητου, ο Κασσιανός Βάσος συντάσσει το 950 μ.Χ. τα «Γεωπονικά», αναφέρει: «Γάλα επί πυρός χλιαινόμενον και κηλάω συκής κινούμενον πηγνυται.»

Τέλος, μια περιηγητική μαρτυρία από τον 18ο αιώνα που αποδεικνύει τη συνέχεια της παράδοσης: «Διατηρούν ποιμνια αιγών των οποίων το γάλα χρησιμοποιούν για την παρασκευή τυριών που διατηρούν σε αηλιά».

Andri Grasset Saint-Sauveur στο «Εντυπώσεις από τα Κύθηρα» 1979

KYTHERANEWS™

VARDAS SUPER MARKET

Livadi, +30 2736 031011
Kapsali, +30 6978606624

Φρέσκα Φρούτα & Λαχανικά Κυθήρων
Επιλεγμένα Τοπικά Κρασιά
Local Fresh Fruits & Vegetables
Selection of Kytherian wines

Μέλος του
Ομίλου Ασπίδα
Member of the
Aspida Group

Η ΕΦΗ ΚΑΙ Ο ΜΠΑΜΠΗΣ το 2005 δημιούργησαν τον **ΤΟΞΟΘΗ - Παραδοσιακά Προϊόντα** στο Λιβάδι. Αρχικά παρήγαγαν τα ζυμαρικά που είχε ξεκινήσει ο πατέρας της Εφης, Γιάννης Καραβουσάνος. Μέχρι και σήμερα εξακολουθούν να τα φτιάχνουν με γάλα και αυγά από τα Κύθηρα.

Σταδιακά πρόσθεσαν όσα προϊόντα μπορεί να προσφέρει η γη των Κυθήρων. Μεγάλη ποικιλία από μαρμελάδες και γλυκά του κουταλιού, βότανα όπως θυμάρι, φασκόμηλο και ρίγανη αηλιά και τουρσιά, κάπαρη, κρίταμο, καπαρόφυλλα, ελιές τσακιστές, σαλάτα του γιαλιού και άγριες αγκινάρες.

Ο Μπάμπης και οι δύο μεγάλοι γιοι της οικογένειας, ο Νίκος και ο Γιάννης, μαζεύουν το ξεχωριστό θαλασσινό αηλιά από τα βράχια των Κυθήρων.

Ένα ακόμα παραδοσιακό προϊόν είναι ο Ξινόχονδρος τραχανάς, 100% χειροποίητος, με ξινό γάλα και αλεσμένο σιτάρι. Φτιάχνεται τους καλοκαιρινούς μήνες γιατί χρειάζεται πολύ χρόνο για να στεγνώσει.

Ο Μπάμπης και η Εφη φτιάχνουν και φάβα όπως την έκαναν παλιότερα στα Κύθηρα. Είναι μια πολύ χρονοβόρα εργασία η οποία ξεκινά με την προετοιμασία του χωραφιού, τη σπορά της φάβας, το θέρισμα, το αλώνισμα, το λίκνισμα για να ξεχωρίσουν τα κουκιά της φάβας τα οποία πρέπει να αλεστούν, να λικνιστούν για δεύτερη φορά και να καθαριστούν ώστε να είναι πλέον έτοιμα να τοποθετηθούν στο ράφι. Είναι μια δύσκολη δουλειά, όμως το προϊόν που παίρνουμε στο τέλος είναι καταπληκτικό!

Μια ακόμη δουλειά με την οποία ασχολούνται ο Μπάμπης και οι γιοι του, είναι το μάζεμα της σεμπρεβίβας των Κυθήρων. Τη σεμπρεβίβα, τη μαζεύουν κάθε Μάιο από την Χύτρα, επιλεγμένοι άντρες γιατί είναι μια δουλειά δύσκολη και αρκετά επικίνδυνη. Η σεμπρεβίβα χωρίς καμία επεξεργασία, ζει αιώνια!!

**ΤΟΞΟΘΗΣ -
Παραδοσιακά Προϊόντα,
Λιβάδι, 2736031781**

Το λουλούδι της αιωνιότητας

Η Σεμπρεβίβα (Sempreviva) είναι ένα σπάνιο λουλούδι που κοσμεί τα απόκρημνα βράχια των Κυθήρων. Το όνομα της σημαίνει Sempreviva ("ζω για πάντα") και αντανακλά την ικανότητα της να διατηρεί αναλλοίωτη την ομορφιά της στον χρόνο. Σύμβολο αιώνιας αγάπης, αντοχής και αφοσίωσης, αποτελεί ένα από τα πιο εμβληματικά άνθη του νησιού.

Βιολογικό μέλι από το ΑΘΑΜΑΡΙ

Δεν φτιάχνουμε εμείς το μέλι. Υπηρετούμε τις μέλισσες κι εκείνες μας χαρίζουν ό,τι πολυτιμότερο έχουν: την τροφή τους. Με σαράντα χρόνια εμπειρίας, παντρεύουμε την παράδοση με την επιστήμη και συνεχίζουμε να μαθαίνουμε σιωπηλά δίπλα τους. Στη μελισσοκομία ΑΘΑΜΑΡΙ έχουμε δημιουργήσει τη δική μας ιστορία και συνεχίζουμε με αγάπη και σεβασμό για τη φύση, προσφέροντάς σας βιολογικό μέλι που κρατά μέσα του το άρωμα του θυμαριού και τον μόχθο της μέλισσας.

**ΑΘΑΜΑΡΙ. Πληροφορίες 10.00 - 14.00 & 18.00 - 20.00
στο τηλέφωνο 6977692745 2736033010 | athamari@gr**

Προστασία ζώων στα Κύθηρα

Το Animal Aid Kythira είναι η μοναδική ενεργή φιλοζωική οργάνωση στα Κύθηρα, αφιερωμένη στην προστασία και την υποστήριξη όλων των ζώων. Λειτουργεί αποκλειστικά με εθελοντές που διασώζουν εγκαταλελειμμένα ή τραυματισμένα ζώα και αναλαμβάνουν την κτηνιατρική φροντίδα, τη φιλοξενία ή την υιοθεσία τους. Σε συνεργασία με τον Δήμο Κυθήρων το Animal Aid Kythira παρεμβαίνει άμεσα σε περιστατικά που αφορούν κάθε είδους ζώα από θαλάσσιες χελώνες, έως ζώα συντροφιάς και φάρμας που χρειάζονται βοήθεια.

Όσοι επιθυμούν να στηρίξουν το έργο της μπορούν να επισκεφθούν μέσω των κοινωνικών της δικτύων για εθελοντισμό ή να συνεισφέρουν οικονομικά/υλικά.

National Bank of Greece, Animal Aid Kythira

IBAN: 0380 000038 00030 6787 BIC/SWIFT ETHNGRAA
www.animalaidkythira.com, F/b Animal Aid Kythira,
email: aakythira@gmail.com

ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ ΜΠΕΤΟΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

PANAGIOTIS KASIMATIS
ROBERTO KERE

KYTHERA QUARRIES
KYTHERA CONCRETE

ΑΔΡΑΝΗ ΥΛΙΚΑ - ΑΜΜΟΣ - ΧΑΛΙΚΙ - ΨΗΦΙΔΑ - 3Α
ΕΤΟΙΜΟ ΜΠΕΤΟΝ C12-15 C16-20 C20-25

☎ 6944 694542, 6944 261285

Νήσος Κύθηρα Kythera Island

31 years
KYTHERA
SUMMER EDITION

Πειραιάς / Pireas:	108 n.m. / 6.30hrs
Νεόπολη / Neopoli:	14 n.m. / 1.10hrs
Γύθειο / Gythio:	38 n.m. / 2.30hrs
Αντικύθηρα / Antikythera:	26 n.m. / 1.45hrs
Κίσαμος / Kissamos:	54 n.m. / 3.30hrs

ΥΠΟΜΝΗΜΑ MAP KEY

- Κεντρικός Ασφαλτόδρομος
Major Surfaced Road
- Ασφαλτόδρομος
Surfaced Road
- Χωματόδρομος
Unsurfaced Road
- Γέφυρα
Bridge
- Λιμάνι
Port
- Αγκυροβόλιο
Anchorage
- Φάρος
Lighthouse
- Φάρος Ναυσιπλοΐας
Shipping Light
- Αεροδρόμιο
Airport
- Βενζινοστάσιο
Gas Station
- Νοσοκομείο
Hospital
- Εκκλησία
Church
- Μοναστήρι
Monastery
- Κάστρο
Castle
- Αρχαιολογικός Χώρος
Archaeological Site
- Θέατρο
Theatre
- Κάμπινγκ
Camping
- Σπήλαιο
Cave
- Ανεμόμυλος
Windmill
- Πηγή
Spring
- Κορυφή Βουνού
Mountain Peak
- Παραλία
Beach
- Χείμαρος
Stream
- Ψάρεμα
Fishing
- Ποδηλασία
Cycling
- Αναρρίχηση
Rock Climbing
- Παρατήρηση Ορνιθοπανίδας
Bird Watching
- Παλαιοντολογία
Paleontology
- Ναυάγιο
Shipwreck
- ATM
- Σούπερ Μάρκετ
Super Market
- Φαρμακείο
Pharmacy
- Δασώδης Έκταση
Forest area
- Υπεραιωνόβια Ελιά
Perennial Olive Tree

Συντομογραφίες / Abbreviations
Ακ: Ακρωτήριο / C: Cape
N: Νησί / Is: Island

Kythera Top 10

- 1** Κάστρο Χώρας
Chora Castle
- 2** Παλαιόχωρα
Palaiochora
- 3** Παναγία Μυρτιδιώτισσα
Panagia Myrtidiotissa
- 4** Αρχαιολογικό Μουσείο
Archaeological Museum
- 5** Καταρράκτες Μυλοποτάμου
Mylopotamos Waterfalls
- 6** Κάτω Χώρα Μυλοποτάμου
Kato Chora, Mylopotamos
- 7** Βυζαντινό Μουσείο
Byzantine Museum
- 8** Γέφυρα του Κατουνίου
Katouni Bridge
- 9** Φάρος Μουδαρίου
Moudari Lighthouse
- 10** Πηγές του Καραβά
Karavas Springs

Σκανάρτε το QR code και εξερευνήστε όλα όσα έχουν να προσφέρουν τα Κύθηρα!

Scan the QR code and explore everything Kythera has to offer!

Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή ή αντιγραφή με οποιοδήποτε οπτικό μέσο.
No reproduction or copy is permitted with optical media.

All rights reserved (c) 2020 Visit Kythera, Ippolitos Prinos

The production of this map of Kythera was made possible through the support of the Nicholas Anthony Aroney Trust.
Η δημιουργία αυτού του χάρτη των Κυθήρων κατέστη δυνατή χάρη στην υποστήριξη του Ιδρύματος Nicholas Anthony Aroney.

KYTHERA AT A GLANCE

Kythera's unique history is due to its geographical location. Until the Corinth Canal opened in 1893, the island was located at the crossroads between the East and West and Africa making her strategically desirable. Over the centuries Kythera has been under the control of various powers.

Neolithic to early Bronze Age

ca.5000 B.C. First evidence of human occupation, Aghia Sophia near Kalamos.
ca.2500 B.C. Minoanization of Kythera. Local traditions merge with those from Crete.

Late Bronze Age

ca.1500 B.C. Minoan Kastri settlement and peak sanctuary at Agios Georgios; the only recognised example of this type of coastal Minoan site outside Crete.

ca.1100 B.C. According to the Iliad (X266-271), Amyntor son of Ormenus visits Skandeia and gifts Amphidamas of Kythera a boar's tusk helmet. Around the same period, Odysseus, returning to Ithaca, is blown off course in a storm between Cape Malea and Kythera, beginning his ten-year journey of wandering and hardship.

Classic and Hellenic Periods

453 B.C. The birth of Philoxenos. First non-mythological Kytherian known to history.

424 B.C. Kythera captured numerous times by Athens in Peloponnesian War, underscoring the strategic importance of the island's position in the wars between Sparta and Athens.

ca. 75 B.C. Vessel carrying sculptures and the earliest known computer wrecked off Antikythera. The Antikythera Mechanism reshaped our understanding of ancient technical achievement. Its recovery in 1901 marked the world's first underwater archaeological excavation.

Roman to Byzantine Periods

992 Osios Theodoros settles on Kythera.

Venetian Period

1207 Start of almost 600 years of Venetian Occupation.

1537 Sacking of Aghios Demetrios (Paliochora) by Barbarossa. It took over 300 years for the population to return to pre-sacking numbers.

Modern Period

1797 End of Venetian rule.

1802 The ship *Mentor* carrying the Parthenon Marbles sinks off Avlemonas; it takes over two years to salvage the marbles from the wreck.

1806 Theodoros Kolokotronis, Greek freedom fighter, takes refuge on Kythera.

1809 Start of British rule.

1864 Kythera united with Greece. In 1860 the local population was around 60,000.

1864 King George visits Kythera. Overpopulation and familiarity with British language, trade, and law enable Kytherians to migrate across the British Empire and to America.

20th Century Period

May 1911 Greek Prime Minister Eleftherios Venizelos unveils the statue of General Panos Koroneos in Potamos Square.

1941-1944 Wartime population 30,000.

1945 - today Tens of thousands abandon the island in search of a better life, forming a Kytherian diaspora of approx 100,000, while the local population now sits at around 3,600.

1978 Former Australian Prime Minister Gough Whitlam visits Kythera.

1993 Inaugural issue of *Kythera Summer Edition*.

Kytherian Associations

Kytherian Association of Australia

<http://www.kytherianassociation.com.au>

Kytherian Association of Queensland

<http://www.kytheraql.org.au>

Kytherian Brotherhood of Queensland

john@jka.com.au

Kytherian Society of California

<http://www.ksoca.com>

THANK YOU!

We gratefully acknowledge and thank the Nicholas Anthony Aroney Trust and Australia's Kytherian organisations for their continued support of *Kythera Summer Edition*, enabling this publication to continue informing and connecting Kytherians, the diaspora, and philokytherians worldwide, helping to preserve and strengthen Kytherian culture, heritage and community ties.

Kythera Summer Edition kse.1993@yahoo.gr

MYTHICAL KYTHIRA, PHOTO BY JACQUELINE ANDRONICUS

BRAND NEW MODERN APARTMENTS FOR SALE IN DIAKOFTI FROM €135,000

CONSTRUCTION COMPLETION - 2ND QUARTER 2027

- Choose from 12 apartments – studio or 1, 2 & 3 bedroom apartments
- The perfect balance of past and present, the environment and principles of sustainability
- Traditional Greek architecture, designed in sympathy with the island landscape
- Developed by experienced Australian developer, Kent Developments, and local builder George Fatseas
- Ultra-secure for lock up and go

TO REGISTER YOUR INTEREST OR STAY INFORMED VISIT KENTCOLLECTIONS.GR

The images contained in this marketing material are indicative only.

I LOVE KYTHERA stickers & souvenirs
exclusive to Vivlogatos bookstore in Livadi

Livadi, Kythira 80100
T: 2736037077 - E: kalligerospanos7@gmail.com

Kapsali, 80100 Kythera - T: 2736.037226 - M: 6983.200209
E: info@trattamento.gr - URL: <https://trattamento.gr>

Μελέτη & εγκατάσταση δικτύων, συστημάτων συναγερμού και καμερών ασφαλείας

El. Venizelou 3, Potamos 80200 Kythira
t: +302736033149, <https://exandas.com.gr>

Installation of networks, alarm systems, security cameras and telephone systems

How to get to Kythera

By sea from Neapoli • TRITON FERRIES, f/b PORFYROUSA Neapoli 27340-22644, 27340-23480, 6987.097954 • From Piraeus & Gytheion Aqua Jewel Sea Jets 27330-22207, 210-7107710 • By plane Olympic Air +30.210.3550500

Calling Kythera: Dialling code 27360

Where to stay in Kythera

Agia Pelagia - Pelagia Aphrodite Hotel 33926/6979.330086

Potamos - Lidia Boutique Hotel, 31090, 6945.193970 - Porfyra Hotel, 6972.033156 Chora/Kapsali - 6947.627353

Dokana Houses & Keramoto, 6932.294169

Diakofti - Agnadi 33648/6948.623466

Kalamos - Vilana Studios 6944.209409

Pitsinades - Traditional Guesthouse

Xenónas Fos ke Chóros 6980.729399

Adventures on Kythera

Kapsali Glass Bottom Boat 6974.022079

Potamos Pyrgos House Sea Kayak & Mountain Bike tours, Guided Walks 6989-863140

Kapsali Kythera Dive Centre Padi Scuba Diving 37400, 6944-314152

Car hire & Taxi services

Panayotis Rent a Car & Moto Rent. Arrive. Pick up. Explore. Island's best prices. 31600 / 6944-263757, Diakofti port, Airport, Kapsali. Taxi Theodoros Stratigos 6944.441482

Tech support in Kythera

Exandas internet provider, computer sales & mobile phones, bill payments, books, office supplies, scanning, photocopying, newspapers & magazines Potamos 33149/33249, e-shop: exandas.com.gr

Local Services & Support

Electrician Stavros Megalokonomos, electrical engineer NTUA, 6972033156

Bicycle repairs & Sales Podilatothiko, Karvounades, 6932445990

Pre-loved & vintage shop AnaXana, Friligianika, 6972.125915

Animal Aid Kythira - aakythira@gmail.com

Local products

Athamari-A family producing organic honey from their own beehives. Mitata 33010, 6977.692745

Kalokairines-pure thyme honey, 38100 Kythidora - a treasure trove of island-inspired gifts. Livadi, 6977.862160

Maneas - traditional counter-service store with fabrics, household goods & much more. Potamos, 33308

Stavros - fatourada, rusks. Chora 31857 Sym...Veni - handmade souvenirs, rock salt, herbs. Mylopotamos, 34378

Toxotis-specializing in homemade pasta & Kytherian products. Livadi, 31781

Jewellery

Chrysiida, Curated collection of Greek jewellery. Potamos, 33761

Coffee time

Aroniadika - Grigorakis 33971

Kapsali - Chrysopsaro 31032

Mylopotamos - Platanos 33397

Potamos - Kafenion o Potamos 34191

Eating out in Kythera

Avlemonas - Sotiris 33722

Kapsali - Magos 31407 • Chrysopsaro 31032 • Trattamento 37226

Livadi - Toxotis 31780 & PIERRO'S 31014

Mylopotamos - Platanos 33397

Pitsinianika - Chalokokou 34377

Potamos - Kapsalakia 38313

Live music

Astikon - 20 Years Anniversary Celebration: Live Bands & DJ Sets all summer. 2006-2026. Potamos 33141

Greek Dance Nights & Festivals

• Kastrisianika, 1 August

• Avlemonas, 6 August

• Mylopotamos, 11 August

• Mitata, 13 August

• Potamos, 15 August

• Pitsinianika, 16 August

• Fratsia, 22 August

• Agia Pelagia, 23 September

Friends of the Museums

Friends of the Museums of Kythera Summer programme see page 12.